

BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN

2016

H. G. S. v. S.

Ordförandens kommentar budget 2016

Svårbedömt, eller kanske till och med dramatiskt läge

"Allt fler äldre, snabb befolkningstillväxt som en följd av flyktingkrisen samt ökade kostnader och investeringsbehov gör att kommunsektorns ekonomi är i ett mycket svårt läge".

Citatet är hämtat ur Sveriges Kommuner och Landstings, SKL:s, ekonomirapport som presenterades den 8 oktober. Redan under 2015 bedömer man att kommunernas resultat försämras kraftigt och fram till 2019 bedömer SKL att medelskattesatsen behöver höjas med närmare två kronor.

Vår kommun utgör inget undantag i den här beskrivningen. Vi har redan sett det i de skatteprognoser som vi har fått. Bara mellan juni och oktober tappade vi nästan tre miljoner kronor och risk finns för att prognosen inför år 2016 kommer att försämras ytterligare innan det här året är slut. Jag hoppas att alla anställda, förtroendevalda och även allmänhet inser det bekymmersamma läget.

Den budget vi lägger upplevs nog av de flesta som stram trots en uppräknings på cirka två procent för nämnderna jämfört med innevarande år. På grund av den stora osäkerhet som råder väljer vi att lägga i princip alla tillgängliga medel i kommunstyrelsens förfogandeanslag. Dessa medel kan sedan fördelas efter identifierade behov under året. Innan man eventuellt äskar ytterligare medel uppmanas dock samtliga verksamheter att noggrant pröva alla möjligheter att lösa sina uppgifter inom tilldelad ram.

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen ett tydligt uppdrag att hålla uppsikt över nämnder och bolag. Ett utökat antal presidie möten kommer därför att genomföras under året med syfte att tidigt kunna fånga upp och ha en dialog kring eventuella tillkommande behov.

Statsbidragens utformning

En ständigt återkommande utmaning i vårt budgetarbete gäller statsbidragen. Alla regeringar, oavsett "färg", vill komma med reformer av skilda slag. Med reformerna fördelas statsbidrag som är riktade mot just de reformerna. Problemet är att det man ser som viktiga reformer nationellt kanske inte alls upplevs som viktiga lokalt. Vi vill ha generella statsbidrag då vi anser oss veta bättre än staten vad som är viktigast att prioritera för vår kommun. Statens detaljstyrning av sina medel till kommunerna kan faktiskt få rakt motsatt effekt då en hel del kommuner inte bryr sig om att ens söka dessa medel.

Utmaningar och möjligheter

De kommande åren är fyllda av såväl utmaningar som möjligheter. Grundläggande för båda är att det krävs att vi håller våra resultatmål. Ett resultatmål på 7 Mnkr som finns i den här budgeten är egentligen alldeles för lågt satt för att klara framtidens drift och, framförallt, investeringar. Vi behöver ställa in siktet på minst 10-12 Mnkr men det anser vi inte vara realistiskt redan inför år 2016. Långsiktigt bör vi dock hamna där.

Budget 2016 kräver att alla drar åt samma håll. Den kräver även att utökat samarbete, såväl internt som externt. Samarbete handlar först och främst om kompetensförsörjning men innebär dessutom en chans till besparingar på sikt.

Jag ser fram emot år 2016 med både spänning och tillförsikt. *"Det enda vi vet med säkerhet om framtiden är att vi inte vet så mycket om den"*. Det talesättet är kanske mer aktuellt än någonsin med tanke på vad jag har skrivit här ovanför. Jag är dock övertygad om att vi kommer fortsätta att leverera god service till medborgarna. Garantin för det är alla våra duktiga anställda i de olika verksamheterna!

Peter Lindroth

Kommunalråd

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Omvärldsanalys

I vår omvärld är det en måttlig tillväxttakt men för svensk ekonomi förväntas en förhållandevis stark utveckling. Framförallt är det Sveriges inhemska efterfrågan som bidrar till att BNP beräknas öka med 3,6 % år 2016. Både investeringar och offentlig konsumtion visar på stark tillväxt. Detta medför att arbetslösheten, enligt SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) kommer att ligga under 7 % de närmaste åren.

SKL räknar nu därigenom att Sverige kommer att befinna sig i en konjunkturell balans, varken hög eller lågkonjunktur, från år 2016 och åren närmast efter.

Den svenska räntan, som Riksbanken vill hålla låg för att på detta sett få upp inflationen till målet 2 procent, förväntas börja stiga under 2016. Svensk export beräknas öka med 5,9 % vilket är en relativt måttlig ökningstakt vid en konjunkturuppgång, som främst beror på de låga investeringsnivåerna i Europa.

Att de inhemska investeringarna förväntas visa en stark tillväxt beror främst på att byggnads och kommunala investeringar stadigt ökar. Att sysselsättning ökar påverkar skatteunderlaget positivt, men en större befolkningsökning än tidigare beräknat spär ut effekten av sysselsättningsökningen.

Tabell. BNP, priser, löner och arbetslöshet 2015-2018 procentuell volymförändring

	ÅR 2015	ÅR 2016	ÅR 2017	ÅR 2018
BNP	3,4	3,6	2,4	2,2
Export	4,6	5,9	4,8	4,4
Import	3,4	6,1	5,2	4,6
Hushållens konsumtion	2,4	3,0	2,4	2,1
Kommunal konsumtion	2,1	3,6	2,3	2,1
Offentlig konsumtion	2,0	3,2	1,9	1,8
Arbetslöshet	7,4	6,7	6,3	6,2
Timplöner	2,6	3,2	3,4	3,5
KPI	0,1	1,4	2,9	3,1

Källa SCB

För kommunsektorn ställer befolkningsökningen och den omfattande invandringen stora krav på verksamheterna. Det stora flyktingmottagandet kommer att medföra påfrestningar för kommunerna men SKL gör antagande att det kommer att vara kostnadsneutralt då statliga bidrag täcker kommunernas kostnader.

Kommunsektorn beräknas enligt SKL nå ett resultat år 2016 motsvarande 1,2 % av skatter och bidrag (drygt 6 miljarder). Ett resultat under riktlinjerna för god ekonomisk hushållning (2,0 %) vilket främst beror på ett ökade demografiska trycket.

Budgetförutsättningar för Karlsborgs kommun

För år 2016 innebär budgeten att kommunalskatten hålls oförändrad (21,32%). Ett någorlunda stabilt konjunkturläge, en osäker befolkningsutveckling samt ett troligt stort flyktingmottagande medför att det ekonomiska manöverutrymmet framöver ter sig osäkert. Dessutom finns det ett stort investeringsbehov, som kommer att ta delar av framtida ramar i anspråk.

De nya redovisningsreglerna med komponentredovisning beräknas var infört inom alla områden 2016.

Budget år 2016 innefattar en uppräknings av lönekostnaden för helåret med 2,5 %. Därutöver finns en lönepott om 0,5 % att fördelas till riktade grupper. Internräntan sänks från 3,2 % till 2,4 % enligt SKLs rekommendationer. Kostnaderna för inköp av varor och tjänster beräknas öka med 2,2 % i genomsnitt.

Kapital- och driftskostnader till följd av investeringar, ombyggnationer etc. har rymts inom ramen för respektive nämnd.

Investeringsbudgeten ligger i paritet med planerad långsiktigt ekonomiskt hållbar nivå.

De kommunala taxorna höjs i takt med kostnadsutvecklingen (indexreglering) eller enligt särskilda beslut i kommunfullmäktige. Vatten, avlopp och renhållning är intäktsfinansierade verksamheter med prissättning enligt självkostnadsprincipen.

Kommunens interna hyror höjs med index enligt upprättade internhyresavtal. Kost och städ justeras i enlighet med gällande avtal.

Befolkningsutvecklingen är svår att bedöma. Befolkningen minskade kraftigt första halvåret 2015 (-60). Frågan är nu om det bara var en tillfällig sänkning och att prognosen som finns trots allt stämmer där befolkningar ökar ett flertal år framöver.

I dagsläget råder det brist på lägenheter, framförallt i tätorten, men byggnation har skett och det pågår uppförande av flerbostadshus där inflyttning sker under 2017.

AC GSV

Resursfördelning

Nämnderna har redovisat underlag innehållande förslag på sparåtgärder och utökningar inom ram, konsekvensbeskrivningar samt äskanden utöver ram. Behov om utökningar/äskanden redovisades hos samtliga nämnder utom byggnadsnämnden. Även om den totala budgetramen har ökat var det nödvändigt att göra hårda prioriteringar i nämndernas föreslagna äskanden utöver ram.

Under budgetarbetets gång har de finansiella förutsättningarna uppdaterats (skatteintäkter, befolkningsprognos och statsbidrag), nämndernas budgetförslag analyserats samt resultatstrategi och finansiellt utrymme bedömts. Förbättrade skatteprognoser, fördelning av ej utfördelade medel och ny befolkningsprognos jämfört med när direktiv och ramar beslutades i juni, har medfört förändringar i budgetramarna år 2016 och planering åren 2017-2018.

Befolkningsprognos åren 2017-2018 utarbetad av Demostat för Västra Götalandsregionen. För år 2016 är befolkningen beräknad efter faktisk befolkningsutveckling första halvåret 2015.

Budgetberedningens förslag till slutgiltigt kommunbidrag innebär att nämnderna totalt sett erhållit kommunbidrag motsvarande 329 731 tkr, 2 768 tkr under ram enligt direktiv. Jämfört med ramen för 2015 (323 632 tkr) så innebär förslaget en ökning med 6 099 tkr (+ 1,9 %).

Den totala budgetomfattningen år 2015 framgår av drifts- och investeringssammanställningarna.

Handwritten signature: A GÖV AL

Tabell Driftbudget 2016, nettokostnader (tkr)

Nämnd	Ram enligt direktiv	Kommunbidrag 2016	Diff. kommunbidrag mot direktiv
KS förfogandeanslag lönepott*	0	1 100	1 100
KS	53 893	54 515	622
KFN	14 081	15 091	1 010
BN	262	262	0
BUN	134 408	134 903	495
SN	124 355	123 860	-495
Ej utfördelat	5 500	0	-5 500
Summa	332 500	329 731	-2 768

* Ingår i kommunstyrelsens ram

100 kr i inbetalad kommunalskatt fördelas på följande verksamheter i 2016 års budget.

	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016
1 Politisk verksamhet	1,64	2,04	2,36
Lönepott	0,00	0,00	0,33
2 Bygg o Miljö	0,86	0,90	0,93
3 Förskola, pedagogisk omsorg	9,93	10,28	9,50
4 Grundskola, förskoleklass, fritis	25,75	24,00	24,14
5 Gymnasiet o vuxnas lärande	9,88	9,29	9,45
6 Näringsliv o Turism	2,14	1,43	2,32
7 Räddningstjänst o skydd	2,10	2,09	2,12
8 Kollektivtrafik o resor	0,75	0,97	0,82
9 Arbetsmarknadsåtgärder	0,51	0,48	0,44
10 Kultur o fritid	4,86	4,69	4,78
11 Gata/park	0,70	3,31	2,92
12 ÄO	28,88	28,27	27,99
13 IFO	5,70	5,95	6,20
14 Verksamhet för funktionshinder	6,30	6,30	5,70
	100,00	100,00	100,00

Handwritten signature

Kommunens styrmodell

Karlsborgs kommun ska arbeta med mål- och resultatstyrning utgående från styrkort.

Styrkortet är ett flerdimensionellt styrverktyg, som utgår från kommunens vision och innehåller långsiktiga mål, strategi, uppföljning och mätning av verksamheterna.

Styrkortet är utarbetade på två nivåer i kommunen; fullmäktige och kommunstyrelse/nämnd.

Fullmäktiges styrkort är övergripande och bryts sedan ned till styrelse/nämndernas styrkort.

Nämnderna kan sedan, om det är lämpligt, använda en tredje nivå och bryta ned styrkortet på enhetsnivå.

För att nå en helhetsbild av verksamheten i Karlsborgs kommun är styrkortet utformat utifrån följande fyra perspektiv:

- Medborgarperspektivet
- Medarbetarperspektivet
- Samhällsutvecklingsperspektivet
- Ekonomiperspektivet

Medborgare

Medborgarundersökning genomförs i samarbete med SCB. Dessa undersökningar utgör grunden för hur kommunen ska utforma åtgärder och strategier för att åstadkomma nöjdare medborgare och kunder i framtiden.

Medarbetare

För att uppnå det önskade läget om en "attraktiv arbetsplats" är strategin att samtliga medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan. Arbetet med utvecklingsplanerna är ett led i det strategiska arbetet att trygga kommunens långsiktiga personalförsörjning. Även efterlevnad av samverkansavtal med de fackliga arbetstagarorganisationerna följer upp.

Samhällsutveckling

Den stora utmaningen ligger i målet om en positiv befolkningsutveckling. Strategin är att utveckla kommunens kvaliteter som boendeort.

Målsättningarna för en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar samhällsutveckling konkretiseras i kommunstyrelsens och övriga nämnders styrkort. Utvecklingsarbetet förutsätts ske i enlighet med målen i Vision 2020. Prioriterade insatsområden är boende, kommunikationer, upplevelser och centrumutveckling. Nytt för 2016 är att även en god arbetsmarknadsutveckling poängteras.

Målet att invånarna skall ha bäst hälsa i Skaraborg följer upp med hjälp av angivna utmaningar i folkhälsoplanen.

Ekonomi

Enligt förarbetena till lagen om god ekonomisk hushållning, är en resultatnivå om minst 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag en långsiktigt hållbar nivå. Denna nivå sammanfaller med fullmäktiges mål.

Kommunfullmäktiges styrkort för år 2016

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2016	Tidpunkt för mätning
----------------------------------	-----------------	----------	--------------------------------	----------------------

Medborgare

Nöjda medborgare	Kommunens medborgare ska känna sig delaktiga i och ha inflytande över beslutsprocesser och utvecklingsarbete.	Inhämta och förstå medborgarnas behov av kommunal service.	Medborgarundersökning SCB-NII samt enkäter. Medborgarundersökningen genomförd 2015 ska ge ett bättre resultat än den tidigare genomförda.	Medborgarundersökning vartannat år.
------------------	---	--	--	-------------------------------------

Medarbetare

Attraktiv arbetsplats	Medarbetarna i kommunen ska erbjudas ändamålsenliga och moderna arbetsförhållanden och ges möjlighet till personlig utveckling.	Alla medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan som tas fram gemensamt av arbetsgivaren och den anställda för att öka inflytande och delaktighet.	100 % av medarbetarna ska ha en individuell utvecklingsplan. Samtliga förvaltningar skall årligen redovisa hur samverkansavtalet med de fackliga AT-organisationerna efterlevs.	Varje år Varje år
-----------------------	---	--	--	--------------------------

Samhällsutveckling

Långsiktigt hållbar utveckling	Kommunen ska utvecklas ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart och ha en god arbetsmarknads- Utveckling.	Vi ska arbeta för att minska miljöpåverkande utsläpp från kommunens produktion, transporter och energianvändning.	Kartläggning av nuläget samt redovisning av förbättringar/positiv utveckling.	Varje år i december. Energianvändning följs upp inom ramen för energi-effektivisering (EES)
Bra arbetsmarknads-utveckling		Vi ska arbeta för att förbättra vår arbetsmarknads- Utveckling.		
Positiv befolknings-utveckling		En positiv befolkningsutveckling.	Vi ska utveckla kommunens kvaliteter som attraktiv boendeort.	
	Invånarna i kommunen ska ha bäst hälsa i Skaraborg år 2020.	Ökad delaktighet och stor samverkan med de ideella föreningarna. Extra fokus på barn och ungdom.	I folkhälsoplanen angivna utmaningar. 80 % av invånarna skall uppge sitt hälsotillstånd som bra. 80 % av barn och unga skall uppge sitt hälsotillstånd som bra.	Folkhälsoenkät vart fjärde år. Nästa gång 2018. Hälsosamtal med elever i mellan- och högstadiet varje år

Ekonomi

God ekonomisk hushållning	Minst 2 % i resultatet av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Helhetssyn på den kommunala ekonomin och en bättre budgetdisciplin.	Fastställt resultatmål budget 2016.	Delårsrapport och årsredovisning.
---------------------------	---	---	-------------------------------------	-----------------------------------

A G S v

Finansiell planering

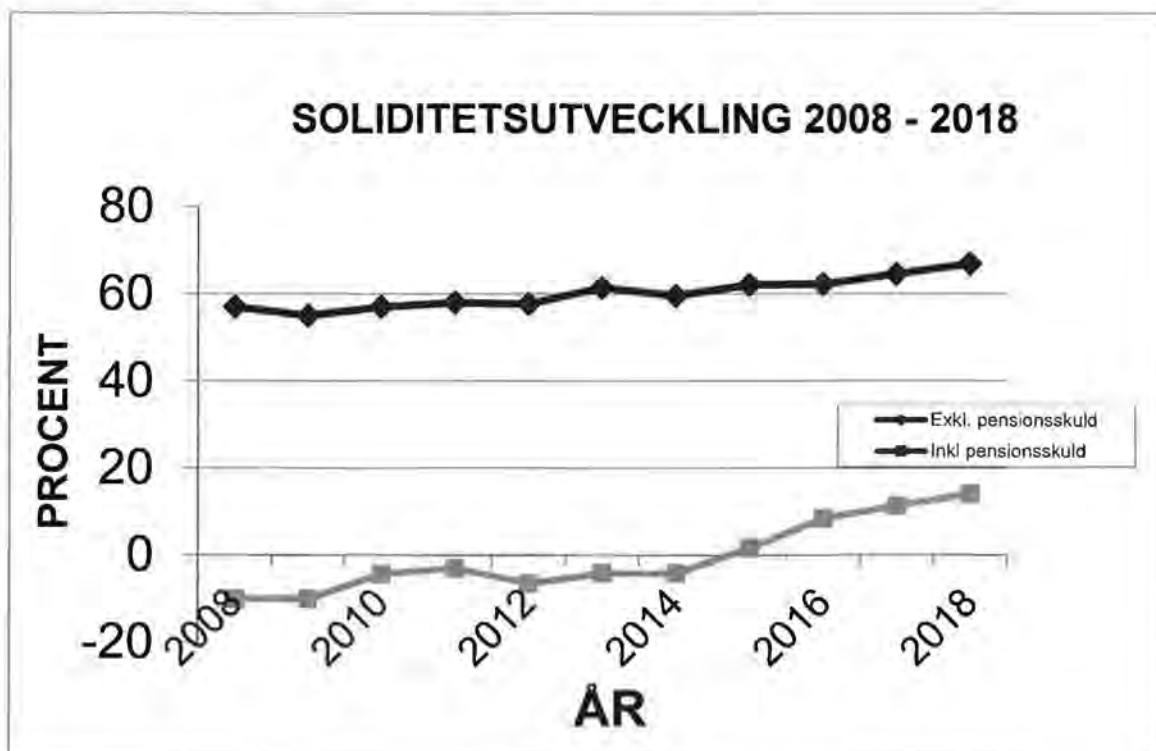
Bakgrund

Karlsborgs kommun har de senaste åren haft en relativt god finansiell utveckling. Resultaten har dock inte enbart uppkommit av egen kraft. Både år 2012, 2013 och 2015 genomfördes återbetalningar från AFA-försäkring av tidigare inbetalda sjukförsäkringspremier. Återbetalningarna medförde tillskott om cirka 6 mnkr alla åren. För 2015 prognostiseras ett resultat om 6,9 mnkr och där vissa verksamheterna totalt åter visar underskott. Att vända denna utveckling och nå ekonomisk balans i verksamheterna är en nödvändig utmaning.

Den osäkra befolkningsutvecklingen medför svårigheter att planera framtida insatser i samhället. Men även hur omfattande, både i storlek och tid, den nuvarande flyktingströmmen kommer att bli för Karlsborgs kommun är väldigt osäkert. Kommunen flexibilitet kommer säkerligen att utsättas för stora påfrestningar den närmsta tiden. Besparingar och ytterligare effektiviseringar bedöms vara nödvändiga för att klara kommunens framtida åtaganden och service. Därtill står kommunen inför ett stort investeringsbehov inom flera verksamhetsområden.

Kommunens soliditet beräknas förbättras. Framst på grund av att inga större lånefinansierade investeringar planeras fram till 2018, men även ett något högre resultat påverkar positivt.

Soliditeten inklusive pensionsskulden, som ligger utanför balansräkningen, beräknas gå från negativa till positiva tal från och med år 2015. Utveckling visar på kraftig förbättring. Orsaken är att den pensionsskulden minskar samtidigt som eget kapital beräknas öka.

Trots stora behov i flera av kommunens verksamheter är det viktigt att behålla en god resultatnivå för att finansiera kommande investeringsbehov och säkra det egna kapitalet. Detta krävs för att trygga en långsiktigt hållbar service till kommuninvånarna.

Handwritten signature

God ekonomisk hushållning

Lagen om god ekonomisk hushållning i kommuner och landsting innebär att Sveriges kommuner ska ange finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten, som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska fastställas, efterlevas, följas upp och utvärderas. Åtgärdsplaner ska upprättas för att komma tillrätta med eventuella avvikelser.

Karlsborgs kommuns mål för god ekonomisk hushållning redovisas under perspektivet "Ekonomi" i respektive styrkort för fullmäktige och nämnder/styrelse.

Enligt förarbetena till lagen om god ekonomisk hushållning är en resultatnivå om minst 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag en långsiktigt hållbar nivå. Denna nivå sammanfaller med fullmäktiges långsiktiga mål.

Resultat

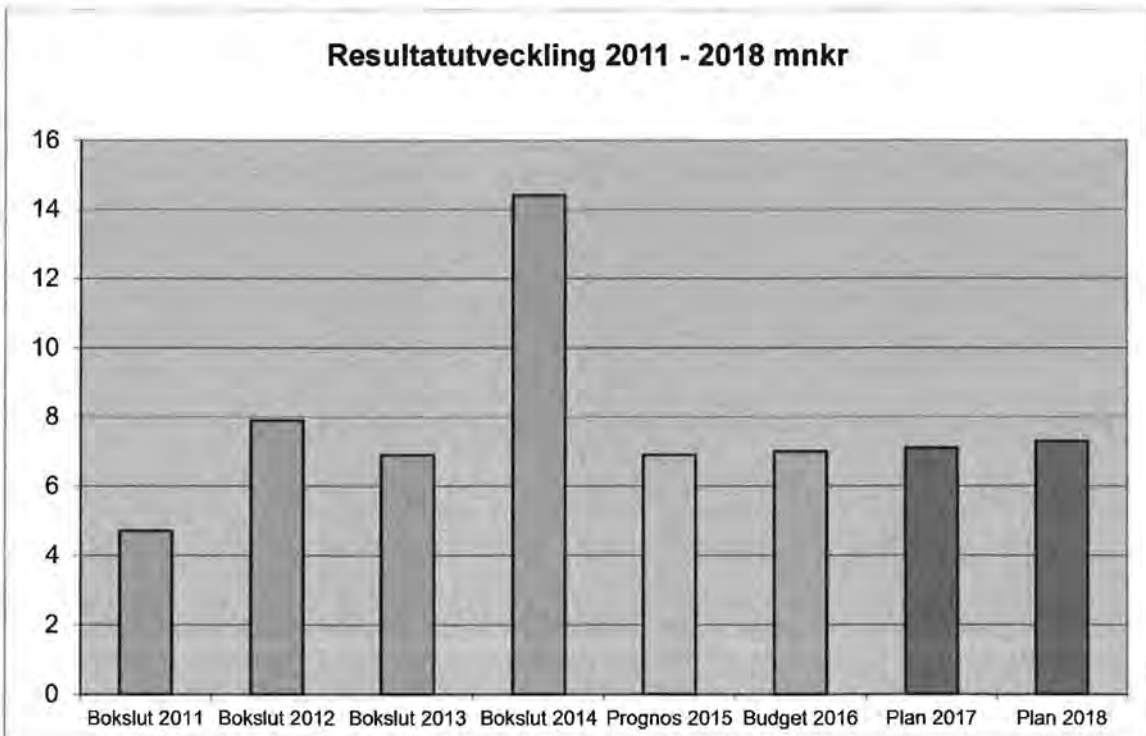
Resultatet sätter en gräns för hur mycket den löpande verksamheten får kosta, d v s ta i anspråk av skatteintäkter och generella statsbidrag. Att förbruka mer än 100 % av dessa intäkter innebär i princip att driften lånefinansieras. Resultatplanering:

Resultat år 2016: 7,0 mnkr (2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag)

Resultat år 2017: 7,1 mnkr (2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag)

Resultat år 2018: 7,3 mnkr (2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag)

På lång sikt (10 år) är planeringen att resultatet ska uppgå till minst 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Handwritten signature: H. G. S. R.

Investeringar

Investeringarna under 2016-2018 ska i första hand finansieras med egna medel. För perioden planeras inga större investeringar. Följande nivåer gäller för perioden:

Investeringsnivå år 2016: 15 mnkr

Investeringsnivå år 2017: 13 mnkr

Investeringsnivå år 2018: 14 mnkr

Nivåerna omfattar även investeringar för vatten och avlopp, som är intäktsfinansierade. Undantag från ovanstående kan göras för större strukturförändringar eller för att ersätta tillgångar med utgången teknisk livslängd, som på sikt leder till lägre driftkostnader, efter beslut av fullmäktige.

Finansiering

Omsättning av lån: Under år 2016 har kommunstyrelsen rätt till omsättning av ett lån om 12 mnkr.

Nyupplåning: Under år 2016 har kommunstyrelsen rätt att uppta externa lån om maximalt 30 mnkr. Bedömningen i dagsläget är att beloppet inte behöver utnyttjas. Men eftersläpningar av ersättningar från Migrationsverket kan medföra behov av upplåning. Om hela summan utnyttjas uppgår kommunens låneskuld till 72 mnkr (ca 28 % av anläggningstillgångarna).

För år 2016 får kommunkoncernens rörelse/checkkredit maximalt uppgå till 50 mnkr.

Lån, pensionsskuld och avsättningar

Under åren 2007-2014 har cirka 15 mnkr avsatts till den kommande sluttäckningen av kommunens avfallsanläggning (deponi). Under 2014 gjordes en ny beräkning då ny fyllningsmassor till väsentligt lägre kostnad kan användas till sluttäckningen. Avsättningen skrev då ner till 7,8 mnkr. Enligt ny avslutningsplan skall sluttäckningen vara klar senast år 2020. För bidrag till utbyggnad E20 avsattes 3,7 mnkr år 2014 och är även den beräknad träda i kraft år 2020.

Kommunens låneskuld är idag 42 mnkr (16,5 % av anläggningstillgångarna). Med den investeringstakt som planeras fram till år 2018 beräknas den totala låneskulden ligga fast. Nivån ses som låg, men med ytterligare investeringar (Skola 2016 m.m.) kan kapitalkostnader urholka verksamheternas ekonomi. Även den totala risknivån får anses acceptabel när kommunens borgensåtaganden vägs in. Det är dock angeläget att kommunens finansiella risker inte blir för höga.

Kommunens kostnader för pensioner (exkl. förtroendevalda) kommer enligt prognos från KPA att öka från 20,4 mnkr år 2016 till 22,9 mnkr år 2018. Kommunens plan, om resultatmålet tillåter, är att årligen avsätta medel, alternativt inlösa del av pensionsskulden för att minska framtida kostnader. Beloppets storlek fastställs under pågående verksamhetsår (senast december månads utgång).

Skattesats

För år 2016 är det kommunala skatteuttaget oförändrat (21,32).

Kommunens skattesats beräknas ligga strax under nivån för medelskattesatsen i Västra Götalands län.

Kommunens skattesats får betecknas som förhållandevis låg med utgångspunkt från kommunens ekonomiska utveckling samt demografiska och strukturella situation.

Planeringen är att skattesatsen inte ska höjas ytterligare under åren 2016-2018 och att kommunens skattesats över tid inte ska överstiga medelskattesatsen i Västra Götalands län.

Risk och engagemang

I enlighet med gällande finanspolicy ska kommunens bolag handla upp lån direkt på den finansiella marknaden där kommunen i normalfallet är borgenär.

Detta innebär att kommunens låneskuld är förhållandevis låg medan risken i form av borgensåtaganden är högre.

Om risknivån inte ska öka får summan av lån och borgensåtaganden inte överstiga dagens nivå. Dessutom förutsätts att inga nya borgensåtaganden ingås med en högre risk

Samverkan med andra kommuner i form av kommunalförbund etc. undantas från ovanstående riskbedömning. Orsaken är att samverkan i sådana former beräknas kunna sänka driftkostnaderna på relativt kort sikt

Finansiella rapporter

Drift- och investeringsbudget

Driftbudget (tkr), inklusive interna kostnader och intäkter

Nämnd/styrelse	Budget	Budget	Budget	Budget	Plan*	Plan*
	2015 Netto	2016 Kostnader	2016 Intäkter	2016 Netto	2017 Netto	2018 Netto
Kommunstyrelsen	53 180	141 059	85 444	55 615	57 484	58 993
Kultur- och fritidsnämnden	13 902	18 684	3 593	15 091	15 598	16 008
Byggnadsnämnden	258	262	0	262	271	278
Barn- och utbildningsnämnden	132 697	162 962	28 059	134 903	139 436	143 097
Socialnämnden	122 610	194 070	70 210	123 860	128 022	131 384
Summa	322 647	517 037	187 306	329 731	340 810	349 760

*Plan enligt uträkning efter ramarnas beräknade tillväxt

AG Sv & R

Investeringsbudget netto, (tkr)

Nämnd/styrelse	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Kommunstyrelsen, kommunbank *)	25 000	15 000	13 000	14 000
Summa	25 000	15 000	13 000	14 000

*) Investeringsramarna fördelas inte med automatik ut på nämnds-nivå. Ansökan om investeringsmedel lämnas till ekonomienheten i enlighet med gällande investeringspolicy.

Tabell: Investeringsbudget 2016 per nämnd/styrelse, nettoutgifter (tkr)

Nämnd	Ram (Enl. direktiv)	Nämnds- förslag	RAM 2016	Diff. mot förslag
KS	0	7 784	8 874	1 090
KFN	0	680	680	0
BN	0	0	0	0
BUN	0	705	705	0
SN	0	635	635	0
VA	0	2 400	2 400	0
Tillkommande projekt	0	0	1 706	1 706
Kommunbank	12 000	12 204	15 000	2 796

Investeringsbudgeten har utökats utifrån nämndernas förslag med 1 706 tkr för eventuella tillkommande projekt.

AC GSV RR

Resultatbudget 2016 (tkr)

RESULTATBUDGET (tkr)	BOKSLUT 2014	BUDGET 2015	BUDGET 2016	PLAN 2017	PLAN 2018
Verksamhetens intäkter	93 473	89 672	93 524	95 582	97 684
Jämförelsestörande poster AFA	5 200	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-393 038	-404 995	-415 834	-428 875	-439 660
Avskrivningar	-11 270	-11 866	-13 929	-14 000	-14 000
Verksamhetens nettokostnad	-305 635	-327 189	-336 239	-347 293	-355 976
Skatteintäkter	270 043	283 477	289 234	301 770	309 481
Generella statsbidrag	49 768	51 405	54 268	52 886	54 058
Finansiella intäkter	853	855	855	855	855
Finansiella kostnader	-625	-1 848	-1 118	-1 118	-1 118
Res före extraordinära poster	14 404	6 700	7 000	7 100	7 300
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Årets resultat	14 404	6 700	7 000	7 100	7 300

SC 68v RR

Finansieringsbudget 2016 (tkr)

KASSAFLÖDESANALYS (tkr)	BOKSLUT 2014	BUDGET 2015	BUDGET 2016	PLAN 2017	PLAN 2018
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	14 404	6 700	7 000	7 100	7 300
Justering för av- och nedskrivningar	11 270	11 866	13 929	14 000	14 000
Justering förändring avsättningar	-5 597	2 186	0	0	26
Justering övr. ej likv.påverkande poster (rea)	-14 331	0	0	0	0
Medel från verks. före förändr. rörelsekapital	6 746	20 752	20 929	21 100	21 326
Ökning/minskning kortsiktiga fordringar	1 852	0	-15 000	-1 000	0
Ökning/minskning förråd och varulager	9 138	0	2 764	7 100	7 326
Ökning/minskning kortfristiga skulder	7 414	0	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	24 150	20 752	8 693	27 199	28 653
Investeringsverksamheten					
Investeringar i materiella anl.tillgångar	-33 288	-25 000	-15 000	-13 000	-14 000
Investeringsbidrag materiella anl.tillgångar	520	0	0	0	0
Försäljning av materiella anl.tillgångar	4	0	0	0	0
Investering i finansiella anl.tillgångar	0	0	0	0	0
Försäljning av finansiella anl.tillgångar	0	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-32 764	-25 000	-15 000	-13 000	-14 000
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	0	0	0	0	0
Amortering av skuld	0	0	0	0	0
Ökning av långfristiga fordringar	0	0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0	0	0
Årets kassaflöde	-8 614	-4 248	-6 307	14 199	14 653
Likvida medel vid årets början	21 822	18 076	13 828	7 521	21 720
Likvida medel vid årets slut	13 208	13 828	7 521	21 720	36 373
Förändring av rörelsekapitalet	-27 018	-4 248	5 929	8 100	7 326

Handwritten signature: A G Sv SR

Balansbudget 2016 (tkr)

BALANSBUDGET (tkr)	BOKSLUT 2014	BUDGET 2015	BUDGET 2016	PLAN 2017	PLAN 2018
Tillgångar					
Anläggningstillgångar	241 718	245 000	255 000	254 000	254 000
Omsättningstillgångar	7 387	40 000	55 000	56 000	56 000
Summa tillgångar	249 105	285 000	310 000	310 000	310 000
Summa tillgångar	249 105	285 000	310 000	310 000	310 000
Eget kapital					
Ingående eget kapital	164 653	170 323	186 003	193 003	200 103
Årets förändring av eget kapital	14 404	6 700	7 000	7 100	7 300
Summa eget kapital	179 057	177 023	193 003	200 103	207 403
Avsättningar					
Pensionsavsättningar	4 374	4 608	4 582	4 582	4 608
Avsättning statlig infrastruktur (E20+övrigt)	3 817	3 990	3 990	3 990	3 990
Avsättning deponi	7 810	16 000	7 810	7 810	7 810
Summa avsättningar	16 001	24 598	16 382	16 382	16 408
Skulder					
Långfristiga skulder	22 000	22 000	42 000	42 000	42 000
Kortfristiga skulder	57 577	61 379	58 615	51 515	44 189
Summa skulder	79 577	83 379	100 615	93 515	86 189
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	274 635	285 000	310 000	310 000	310 000

AC GSv SP

Kommunstyrelsen

Ordförande: Peter Lindroth (S)
Kommunchef: Kjell-Åke Berglund

Antal årsarbetare: 61

UPPDRAG

Kommunstyrelsen leder, samordnar och följer upp kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunstyrelsen ska genom styrning, planering och samordning av kommunens angelägenheter skapa en god hushållning av tillgängliga resurser och därmed en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Målsättningen är att samhällsservicen ska vara effektiv och bedrivas med hög kvalitet samt att attraktionskraften som boende- och besökskommun ska förbättras. Kommunstyrelsen uppdrag omfattar vidare personalpolitik, mark- och bostadspolitik, energiplanering, informationsverksamhet, IT-frågor samt sysselsättnings- och näringslivsfrågor. Kommunstyrelsen har också ett övergripande ansvar för samordning av övriga nämnder och förvaltningar och ska även ha uppsikt över kommunens bolag. Kommunstyrelsen ansvarar också för ärendebereidning till kommunfullmäktige och har operativt ansvar för teknisk verksamhet såsom vatten- och avloppssystem, underhåll och förvaltning av kommunens fastigheter inklusive vägar, gator, parker, lokalförsörjning, byggnadsverksamhet, lokalvård samt kostproduktion.

Den främsta uppgiften för kommunledningsförvaltningen (KLF) är att, med hög kompetens och serviceanda, bistå kommunstyrelsen, kommunstyrelsens utskott och råd, byggnadsnämnden samt AB Vaberget i ärendehantering. I förvaltningens uppgifter ingår även att bistå övriga förvaltningar, och i viss mån kommunens bolag, med vissa specialistfunktioner. Förvaltningen ska fortlöpande arbeta med att förbättra arbetsrutiner och utarbeta förslag som genererar en positiv och långsiktigt hållbar utveckling.

DRIFTBUDGET (tkr)

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Budget 2015*)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	94 837	90 042	85 444		
Kostnader	134 514	143 079	141 059		
varav personalkostnader	35 908	38 139	38 857		
Verksamhetens nettokostnad	39 677	53 037	55 615	57 484	58 993
Kommunbidrag	50 704	53 836	55 615	57 484	58 993
Resultat	11 027	799	0	0	0
Jämförelsetal					
Verksamhetens nettokostnad per invånare (kr)	5 847	7 976	8 239	8 471	8 665
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	12,99	16,40	16,86	16,86	16,86

*) Justerad budget pga. komponentavskrivningar.

SPECIFICERING AV DRIFTBUDGET FÖRDELAD PER VERKSAMHET (tkr)

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Budget 2015*)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Netto per verksamhetsområde					
Kf förfogandeanslag	0	796	2 679	2 769	2 842
Ks förfogandeanslag	0	250	250	258	265
Politisk verksamhet	3 865	4 053	4 350	4 496	4 614
Generella sparbetning	0	0	-3 533	-3 652	-3 748
Näringsliv inkl turism	5 530	4 326	7 193	7 435	7 630
Projekt Forsvik	599	0	0	0	0
Miljö och hälsa	778	1 023	1 080	1 116	1 145
Räddningstjänst och skydd	5 881	6 147	6 362	6 576	6 749
Trafiksamordning	1 430	2 020	1 857	1 919	1 969
Arbetsmarknadsåtgärder	1 425	1 449	1 349	1 394	1 430
Vatten och avlopp	0	0	0	0	0
Fastighetsverksamhet	-837	2 613	1 663	1 719	1 764
Kostverksamhet	-92	315	320	331	339
Gatu- och parkverksamhet, de- poni	7 220	8 993	9 182	9 491	9 740
Äspenäset	-5 200	0	0	0	0
Staben	4 967	6 042	6 238	6 448	6 618
Ekonomienhet	3 277	3 588	3 913	4 045	4 151
Personalenhet	3 134	3 749	4 003	4 138	4 247
IT och reception	5 877	5 792	5 668	5 858	6 012
Plan- och byggenheten	1 843	1 881	2 016	2 084	2 139
Samhällsbyggnadsförvaltning			1 025	1 059	1 087
Försäljn/utrang anl. tillgångar	-20	0	0	0	0
Summa	39 677	53 037	55 615	57 484	58 993

*) Justerad budget pga. komponentavskrivningar.

Handwritten signature: H. G. S. V. [initials]

VERKSAMHETSPLAN 2016

Medborgare

Arbetet med att följa upp hur medborgarna upplever kommunens service fortsätter med en enkät om upplevelsen av infocenter till besöksföretagare. Även upplevelsen av service och bemötande vid kommunen övriga informationsplatser följs upp.

Infocenter vid Rödesund ska i ökad utsträckning erbjuda service till både besökare och kommuninvånare. Avsikten är också att platsen ska användas för att skapa ökad delaktighet i kommunens utvecklingsarbete genom bland annat temaaktiviteter och evenemang.

Utvecklingen av en modern e-förvaltning och fler e-tjänster till medborgarna fortsätter. I ett första steg görs en genomgång av kommunens verksamhetssystem i samverkan med Skövde kommun. Med utgångspunkt i genomgången och efterföljande analys är målsättningen att ett antal e-tjänster introduceras under första halvåret 2016.

Övergång till e-arkiv planeras i samarbete med Hjo och Tibro kommuner. Planering för en flytt av kommunens slutarkiv i Mariestad fortsätter.

Medarbetare

Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsplats där medarbetare och chefer ges möjlighet till personlig utveckling och alla tillsvidareanställda medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan. Resultatet från genomförd medarbetarenkät ska bearbetas och förankras hos kommunens medarbetare via tydliga och konkreta handlingsplaner.

Samtliga chefer ska erbjudas kontinuerlig ledarutveckling för att stärka och utveckla det personliga ledarskapet och det formella chefskapet. Ledarutvecklingen ska ha sin grund i en ledarskapspolicy. Ett program för introduktion till ledarskap ska erbjudas tillsammans med Hjo och Tibro kommuner.

Kommunens lönepolitik ska vidareutvecklas och tydliggöras via tydliga handlingsplaner när det gäller prioriterade grupper. En lönekartläggning ska genomföras utifrån ett jämställdhetsperspektiv. De medvetna satsningarna bidrar till ökad möjlighet att attrahera och behålla personal och nyckelkompetens inom kommunen.

Kommunen kommer att påbörja ett mångfalds- och jämställdhetsarbete. En jämställdhetsplan som ska arbetas fram och implementeras.

Utvecklingen av kommunens intranät fortsätter utifrån den plattform som införts i samarbete med Hjo kommun. Åtgärden är ett led i strävan att säkerställa att alla anställda har tillgång till och kan söka den information som behövs för att utföra ett bra arbete.

Samhällsutveckling

Samhällsutvecklingen ska ske med beaktande av de prioriterade frågor, åtgärder och mål som anges i Skaraborgs genomförandeplan för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020. Förutsättningarna att söka stöd från Leader Nordvästra Skaraborg och Leader Vättern i utvecklingsarbetet ska tas till vara.

Genomförandet av Vision 2020 fortsätter med stöd av den nya översiktsplanen. Inriktningen är att stärka kommunens profil som boendeort och besöksmål. Ytterligare insatser planeras för att med hjälp av en tydligare grafisk profil stärka marknadsföringen av kommunen. Arbetet med att skapa bra förutsättningar för utveckling av näringslivet fortsätter med utgångspunkt i samarbetsavtalet med Karlsborgs Utveckling AB (KUB). Åtgärder för att främja en god arbetsmarknad för unga planeras i samarbete med arbetsförmedlingen.

Folkhälsoarbetet drivs vidare i enlighet med Folkhälsorådets prioriteringar inför år 2016. Arbetet med att göra det lättare för funktionshindrade att verka i samhället fortsätter i enlighet med den reviderade strategiska planen. Samverkan inom ramen för det lokala och regionala Försvarsmaktsrådet fortsätter.

Exploateringen av Parken-området senareläggs och befintlig tomtkö avvecklas.

Investeringar i gator, parker, lek-, idrotts- och badplatser planeras ske i enlighet med plan. Det finns ett fortsatt stort behov av åtgärder på stenbryggan. Planeringen för att göra södra infarten till Karlsborg mer attraktiv och funktionell för besökare fortsätter.

Insatser planeras för att stärka Granvik och Forsvik som besöksorter.

Ekonomi

Verksamheten har fortsatt fokus på kostnadseffektivitet genom samordning och samarbete. Ett nytt verksamhetssystem för kvalitetsledning introduceras.

Kommunens övergripande styrdokument ses fortlöpande över och uppdateras.

Arbetet med att etablera samverkan med Hjo och Tibro kommuner om gemensamma verksamhetssystem fortsätter.

Planerad fastighetsunderhåll är oförändrad 70 kr/m². Underhållsinsatser planeras på Carl Johansskolan, Mölltorps skola, Haganäset och Molidens sim- och idrottsanläggning. Arbetet med energi-effektivisering inom fastighetsdriften fortsätter.

Kommunstyrelsens styrkort år 2016

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtal 2016	Tidpunkt för mätning
Medborgare Nöjda medborgare	Kommunens medborgare skall känna sig delaktiga i och ha inflytande över beslutsprocesser och utvecklingsarbete.	Kontinuerligt utveckla verksamheten med medborgarna i fokus. Modern informationsteknik ska användas för att underlätta kommunikationen och informationsutbyte.	Införa fler e-tjänster.	Årsredovisning
Medarbetare Attraktiv arbetsplats	Medarbetarna i kommunen skall erbjudas ändamålsenliga och moderna arbetsförhållanden och ges möjlighet till personlig utveckling.	Skapa förutsättningar för att medarbetarna känner stolthet över sin insats, sitt yrke och den verksamhet man arbetar inom. Utgångspunkten är att alla medarbetare är kunniga, vill vara delaktiga och är engagerade i sitt arbete. Säkerställa att alla anställda har tillgång till den information som berör och påverkar hennes/hans arbete. Den anställde är också skyldig att själv söka information som denne anser sig behöva i sitt arbete.	Alla tillsvidareanställda medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan. Kommunledningsförvaltningen ska årligen redovisa hur samverkansavtalet med de fackliga organisationerna efterlevs. Fortsatt utveckling av intranät.	Årsredovisning Årsredovisning Årsredovisning

Budget och verksamhetsplan 2016

KS
SV
RR

<p>Samhällsutveckling Långsiktigt hållbar utveckling Positiv befolkningsutveckling Bra arbetsmarknadsutveckling</p>	<p>Karlsborg ska vara en fossilbränslefri kommun.</p> <p>Kommunen ska ha ett näringslivsklimat som rankas bland de 50 främsta i landet.</p> <p>En god arbetsmarknad.</p> <p>Karlsborgs centrum ska utvecklas till en plats där människor möter god arkitektur och andra kulturuttryck. Här ska finnas service-ställen, ett rikt handels- och tjänstebud i en attraktiv miljö med god tillgänglighet. En trygg mötesplats.</p> <p>Invånarna i kommunen ska ha bäst folkhälsa i Skaraborg år 2020.</p>	<p>Fasa ut fossila bränslen och ersätta dem med klimatneutrala.</p> <p>Utveckla samverkan med föreningar, näringslivet och andra lokala aktörer i samhället.</p> <p>Arbeta för att arbetsmarknaden förbättras.</p> <p>Genomförande av översiktsplanen.</p> <p>Bra kost inverkar positivt på hälsotillståndet. Kvaliteten på mat och måltider ska därför följas upp regelbundet, via matråd och kostombudsträffar.</p>	<p>Miljöpåverkan från fastighetsdrift, transporter och matproduktion ska minska jämfört med föreg. år.</p> <p>Näringslivsklimatet ska förbättras.</p> <p>Kartläggning av arbetslösheten bland unga.</p> <p>Påbörja gestaltningen av södra infarten till Karlsborg.</p> <p>Investeringar i gator samt lek- och badplatser genomförs i planerad omfattning.</p> <p>Andelen livsmedel med så låg miljöpåverkan som möjligt ska öka jämfört med föregående år.</p>	<p>Delårsrapport och årsredovisning</p> <p>Enligt Svenskt Näringslivs mätning</p> <p>Årsredovisning</p> <p>Årsredovisning</p> <p>Årsredovisning</p> <p>Årsredovisning</p>
--	--	---	--	---

Budget och verksamhetsplan 2016

Å
65
88

<p>Ekonomi God ekonomisk hushållning</p>	<p>Antagna styrdokument är aktuella.</p> <p>80 kr/m² budgeteras för planerat underhåll.</p> <p>Minst 2% i resultatet av skatteintäkter och generella statsbidrag i kommunen som helhet.</p>	<p>Leda och styra verksamheten utifrån en helhetssyn och med tydliga mål och riktlinjer.</p> <p>Förvalta anläggningstillgångarna så att funktionalitet och värde bibehålls.</p> <p>Helhetssyn på den kommunala ekonomin och en bra budgetdisciplin.</p>	<p>Styrdokument utarbetas och uppdateras fortlöpande.</p> <p>För år 2016 budgeteras 70 kr/m² för planerat underhåll.</p> <p>Budget i balans.</p>	<p>Årsredovisning</p> <p>Årsredovisning</p> <p>Budgetuppföljning, delårsrapport och årsredovisning.</p>
---	--	---	---	---

VERKSAMHETSMÅTT

	<u>Bokslut</u> <u>2014</u>	<u>Budget</u> <u>2015</u>	<u>Budget</u> <u>2016</u>
Parkenheten			
Grönyta, antal m ² (ca)	300 000	300 000	300 000
Bruttokostnad per m ² , kr	6,56	6,59	6,79
Fastighetsenheten			
exkl. Forsviks Industriminne			
El, kwh/m ²	79,99	60,5	87
Uppvärmning, kwh/m ²	110,05	114,5	112
Totalt kwh/m ²	182	175,0	186
Jfr övriga riket kwh/m ²	187	199,0	190
VA-enheten			
Antal anläggningar, st.	2 160	2 156	2 164
Producerad vattenmängd, m ³	612 133	600 000	600 000
Kostenheten			
Antal lunchportioner till kommunens skolor, st.	90 273	87 200	88 000
Antal dagportioner till socialnämndens verksamhet, st.	29 369	30 000	29 000
Medborgardialog/kommunikation			
Antal frågeställare på allmänhetens frågestund	6	10	10
Antal medborgarförslag	15	15	25

UTBLICK 2016-2017

Medborgare

Generellt gäller enligt Sveriges kommuner och Landsting (SKL) att människor i allt högre grad snabbt, enkelt och säkert vill kunna sköta sina ärenden, få tillgång till information och ha möjlighet till inflytande genom digitala kontaktvägar. Det innebär att kommunen behöver fortsätta att utveckla sin IT-miljö för automatiserat informationsflöde och e-tjänster. E-samhället erbjuder stora möjligheter för att bemöta dessa förväntningar och även klara samhällsutmaningar såsom åldrande befolkning, välfärdens finansiering, globalisering och klimatpåverkan.

Medarbetare

Ledarskapsutveckling och medarbetarutveckling ska fortsätta att vara i fokus. Medarbetarpolicy ska arbetas fram för att ge kommunens medarbetare en tydlig bild över förväntningar på medarbetarskap och medarbetaransvar.

Den långsiktiga personalförsörjningen är en strategisk fråga för kommunen. Fram till år 2020 väntas ca 16 % av kommunens tillsvidareanställda gå i pension. Situationen är likartad i angränsande kommuner, vilket bedöms medföra att konkurrensen om arbetskraft kommer att öka.

Kommunens lönepolitik ska vidareutvecklas och tydliggöras. Medvetna satsningar behövs för att attrahera och säkerställa nödvändig kompetens.

Samhällsutveckling

Genomförandet av Vision 2020 behöver intensifieras inom samtliga prioriterade insatsområden. Fortsatta insatser behövs för att öka kommunens attraktivitet som boende och besöksort. Marknadsföringen behöver förstärkas på bred front. Utsmyckningen av det offentliga rummet inklusive infartsmiljöer är viktiga inslag i arbetet med att förstärka kommunens identitet och varumärke.

Ökad uppmärksamhet bör riktas mot att kulturen tenderar att vara en allt viktigare del av besöksnäringen och därmed av stor betydelse för utvecklingsarbetet. Forsviks bruk har en fortsatt stor utvecklingspotential i detta sammanhang.

Kommunen bör även fortsättningsvis ta aktiv del i det mellankommunala utvecklingsarbetet inom Skaraborg och Västra Götalands län. Samarbetet bör också utvecklas mot Askersund och Laxå kommuner.

Ekonomi

Verksamheternas kostnadseffektivitet måste fortsätta att utvecklas genom samordning och samarbete. Arbetet med att effektivisera och utveckla verksamheten med stöd av IT behöver intensifieras och medel avsättas för nödvändiga investeringar i ny teknik.

Inte minst utredningen Skola 2016 visar att kommunen står inför ett omfattande investeringsbehov i fastighetsbeståndet. Investeringar behövs också inom andra områden och det finns ett stort behov av ett samlat grepp ifråga om prioritering och finansiering av angelägna investeringar.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Ordförande: Stig Carlsson (S)
Kultur- och fritidschef: Johan Tranquist

Antal årsarbetare: 15

UPPDRAG

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den kommunala kultur- och fritidsverksamheten samt stöder och samordnar övrig kultur- och fritidsverksamhet i kommunen. Nämnden verkar för samarbete inom verksamhetsområdet med andra kommuner och regionala instanser (Västra Götalandsregionen, Skaraborgs kommunalförbund) samt ansvarar för att verksamheten bidrar till att skapa ett gott liv för kommuninvånarna och därmed en attraktiv kommun.

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag är att bedriva biblioteksverksamhet enligt bibliotekslagen, vara huvudman för kulturskolan och fritidsgårdsverksamheten och erbjuda programverksamhet för alla åldrar. Vidare ska nämnden ansvara för konstnärlig utsmyckning i kommunens fastigheter och vara rådgivande när det gäller offentlig miljö. Nämnden ska ansvara för att tillgängliggöra kulturarvet i samarbete med lokala aktörer. Nämnden ska även tillse att viktiga kulturmiljöer och byggnader tas tillvara enligt gällande rekommendationer.

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag innebär att fördela och hyra ut kommunens lokaler och anläggningar till idrottsföreningar och allmänheten. Nämnden ansvarar för att upplåta lokaler för skolans gymnastik- och idrottsundervisning samt bedriva simundervisning och erbjuda allmänt bad. Vidare ska nämnden ansvara för stöd och samarbete med föreningslivet och studieförbunden vilket även inbegriper att administrera ekonomiska bidrag enligt gällande regler samt upprätthålla ett föreningsregister och en bokningsfunktion på kommunens webbplats. Nämnden ansvarar även för utvecklingen av friluftslivet i kommunen och tillsammans med andra verksamheter även till att främja besöksnäringen i kommunen.

DRIFTBUDGET (tkr)

Belopp (tkr)	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	3 412	3 613	3 593		
Kostnader	17 051	17 515	18 684		
varav personalkostnader	6 529	7 074	7 469		
Verksamhetens nettokostnad	13 639	13 902	15 091	15 598	16 008
Kommunbidrag	13 822	13 902	15 091	15 598	16 008
Resultat	183	0	0	0	0
Jämförelsetal:					
Verksamhetens nettokostnad per per invånare (kr)	2 010	2 067	2 236	2 299	2 351
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	4,5	4,4	4,6	4,6	4,6

Stig Carlsson

SPECIFICERING AV DRIFTBUDGET FÖRDELAD PER VERKSAMHET (TKR)

	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Netto per verksamhetsområde					
Politisk verksamhet	104	146	146	151	155
Lotteriverksamhet	- 3	0	-4	-4	-4
Stöd till studieorganisationer	200	210	215	222	228
Allmän kulturverksamhet	983	511	1 563	1 616	1 658
Bibliotek	3 712	3 751	3 836	3 965	4 069
Kulturskola	405	417	450	465	477
Allmän fritidsverksamhet	718	827	890	920	944
Molidens sim- och idrottsanläggning	4 887	5 001	4 655	4 811	4 938
Fritidsgården Kabysen	731	835	915	946	971
Gemensam administration	1 902	2 204	2 425	2 506	2 572
Summa	13 639	13 902	15 091	15 598	16 008

Handwritten signature: H. G. S. v. LL

VERKSAMHETSPLAN 2016

Medborgare

Kultur- och fritidsnämnden vill tillsammans med förvaltningen, föreningslivet och andra samverkansparter fortsatt erbjuda kommuninnevånarna och besökare ett brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter av god kvalitet.

Den nya biblioteksplanen som antagits av kommunfullmäktige under 2015 med en tydlig vision och specificerade inriktnings- och verksamhetsmål ska fortsätta utveckla verksamheten i positiv riktning.

Med en ökad bemanning i hela förvaltningen och en tydligare samverkan mellan enheterna kan vi erbjuda en bättre service, utökade öppettider och mer verksamhet i våra lokaler. En fortsatt satsning på ett aktivt landskap ska ge bättre möjligheter till friluftsliv och motions i hela kommunen.

Nya mountainbike leder, välskötta vandringsleder och idrottsanläggningar, träningsredskap utomhus, ökad tillgänglighet för personer med funktionshinder och en ny multibeachplan kommer bidra till detta.

Ett utökat utbud av kulturaktiviteter för barn- och ungdomar samt möjligheter till eget skapande ska säkerställas genom förstärkta personella resurser och ett generöst föreningsbidrag.

Den nu etablerade och framgångsrika interkommunala samverkansmodellen kring upplevelser och evenemang ska vidareutvecklas och leda till ännu bättre stöd och service till det lokala föreningslivet som är motorn i detta arbete.

Idrottsföreningarnas gemensamma satsning på Karlsborg som en plats för lägerverksamhet kommer leda till mer besökare och ökade intäkter till förenings- och näringslivet i kommunen.

Medarbetare

Nämndens ambition är att skapa utrymme i budgeten för att öka bemanningen i hela förvaltningen. Mer personella resurser skapar utrymme för utökade öppettider, mer kvalitet i verksamheten, möjligheter till särskilda satsningar, minskad arbetsbelastning och mindre sårbarhet vid förändringar i personalgruppen. Satsningen innebär att vi kan erbjuda heltidstjänster och bli en attraktivare arbetsgivare som också underlättar framtida rekryteringar.

Samhällsutveckling

I konkurrensen med andra kommuner om nya invånare och fler besökare bör vi fortsätta att tillsammans med de kommunala bolagen, näringslivet, föreningslivet och övriga kommuninnevånare utveckla Karlsborg till en attraktiv livsmiljö att besöka, bo och arbeta i. Det innebär att i enlighet med vår vision och vår översiktsplan skapa, underhålla och tillgängliggöra inte bara våra kulturmiljöer och besöksmål utan stärka hela det lokala samhället och ta tillvara på de lokala initiativen och drivkrafterna.

Ekonomi

Nämnden ser positivt på de ekonomiska förutsättningarna under 2016. Ökade personella resurser inom förvaltningen är en tillgång, som bidrar till att göra Karlsborg till en attraktiv kommun att besöka, bo och arbeta i.

AGSV SP

Kultur- och fritidsnämndens styrkort 2016

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2016	Tidpunkt för mätning
Medborgare Nöjda medborgare	Medborgare ska ha inflytande över utbudet av idrottsaktiviteter. Medborgare ska ha inflytande över utbudet av kulturaktiviteter. Medborgare ska ha inflytande över bibliotekens verksamhet. Ungdomar som trivs, mår bra och utvecklas i de verksamheter som förvaltningen erbjuder.	Undersöka medborgarnas möjligheter att utöva den idrott man är intresserad av. Undersöka medborgarnas möjligheter att utöva eller delta i de kulturaktiviteter man är intresserad av. Undersöka medborgarnas syn på bibliotekens verksamhet. Bra dialog med ungdomar i våra verksamheter.	Medborgarundersökning/enkäter ska ge bättre resultat än tidigare genomförda. Medborgarundersökning/enkäter ska ge bättre resultat än tidigare genomförda. Medborgarundersökning/enkäter ska ge bättre resultat än tidigare genomförda. Dokumentation från gårdsråd och fokusgrupper.	Medborgarundersökning vartannat år Medborgarundersökning vartannat år Medborgarundersökning vartannat år Varje år
Medarbetare Attraktiv arbetsplats	Medarbetarna i kommunen ska erbjudas ändamålsenliga och moderna arbetsförhållanden och ges möjlighet till personlig utveckling.	Alla medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan som tas fram gemensamt av arbetsgivaren och den anställde för att öka inflytande och delaktighet.	100 % av medarbetare som har en individuell utvecklingsplan.	Varje år

Budget och verksamhetsplan 2016

R
GSV
BR

Samhällsutveckling Långsiktigt hållbar utveckling. Positiv befolkningsutveckling	Vara en resurs i det livslånga lärandet.	Vi ska förbättra våra rutiner för att utveckla service till gagn för medborgarnas behov av kunskap och kreativitet.	Öka antal fjärrlån/grupplån.	Varje år
	Invånarna i kommunen ska ha bäst hälsa i Skaraborg år 2020.	Utveckla kultur- och fritidsevenemang i vilka kultur- och fritidsnämnden är arrangör eller medarrangör.	Öka utlåningen till barn och unga. Öka antalet aktiviteter/evenemang i vilka kultur- och fritidsnämnden är arrangör eller medarrangör.	Varje år Varje år
	Öka barns och ungas välbefinnande och utveckling genom deltagande i olika föreningsaktiviteter.	Utveckla samarbetet med olika aktörer, på regionalt och lokalt plan.	Öka antal barn och unga som deltar i aktiviteter i föreningar som erhåller aktivitetsbidrag.	Varje år
Ekonomi God ekonomisk hushållning	Genom strategiska allianser åstadkomma större möjligheter att utveckla verksamheten. Minst 2 % i resultat av skatteintäkterna och generella stadsbidrag i kommunen som helhet.	Utveckla relationer med Västra Götalandsregionen, kommunalförbund och andra aktörer. Utveckla relationer med SISU, föreningarna i kommunen och skolan. Helhetssyn på den kommunala ekonomin och en bra budget disciplin.	Antal upprättade avtal eller överenskommelser. Budget i balans.	Årsredovisningen Enligt plan för budget-uppföljning, delårsrapport och bokslut.

VERKSAMHETSMÅTT

	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016
Bibliotek och filialer			
Besök/år	48 093	42 000	48 000
Utlån/år	45 694	42 000	48 000
Fritid			
Antal badande per år	18 152	21 000	22 000
Antal elever i simskola	316	125	400
Kulturskolan			
Antal elever vårterminen	68	70	80
Antal elever höstterminen	50	70	80

UTBLICK 2017-2018

Medborgare

En utvecklad dialog med medborgarna ska lägga grunden för kultur- och fritidsverksamheten. Fokus kommer ligga på upplevelser för såväl kommunmedborgare som besökare. Ett större fokus på verksamhet för barn- och unga ska göra kommunen mer attraktiv för barnfamiljer.

Medarbetare

Våra medarbetare ska må bra, ha goda arbetsförhållanden, stimulerande arbetsuppgifter, ett kundorienterat förhållningssätt och ett fokus på ständiga förbättringar och nya utmaningar.

Samhällsutveckling

Vision 2020 och den nya översiktsplanen ligger till grund för fortsatt strategisk samhällsbyggnad och lokal utveckling. Förvaltningens arbete bör fokusera på att realisera intentionerna i dessa dokument med betoning på upplevelser och en fortsatt utveckling av kommunens stora potential och möjligheter.

Ställningstagandena i ett eventuellt kultur- och fritidspolitiskt dokument ger vägledning i framtida satsningar.

Ekonomi

Nämnden ser positivt på de ekonomiska förutsättningarna framöver, och vill kunna frigöra personell resurser och bli lite mer offensiva med att söka externa medel för projekt och investeringar.

Byggnadsnämnden

Ordförande: Jonas Davidsson (S)

Plan- och byggchef:

UPPDRAG

Byggnadsnämnden ansvar för tillsyn och myndighetsutövning gällande plan- och bygglovsverksamhet och strandskydd. Verksamheten styrs i hög grad av gällande lagstiftning.

Nämnden har ansvar för kommunens MBK-verksamhet (mätning, beräkning och kartframställning).

Fastställande och registrering av namn på gator, kvarter, lägesadresser på fastigheter ligger på nämndens ansvar. Nämnden ansvarar för kommunens tomtkö. Nämnden har även funktionen som kommunens trafiknämnd, vilket bland annat innefattar att besluta om lokala trafikföreskrifter och parkeringstillstånd.

Plan- och byggenhetens personal, som ingår i kommunstyrelsen, finns till nämndens förfogande.

DRIFTBUDGET (tkr)

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	0	0	0		
Kostnader	199	258	262		
varav personalkostnader	191	237	241		
Verksamhetens nettokostnad	199	258	262	271	278
Kommunbidrag	248	258	262	271	278
Resultat	49	0	0	0	0
Jämförelsetal					
Verksamhetens nettokostnad per invånare (kr)	29	38	39	40	41
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	0,06	0,08	0,07	0,07	0,07

AGSV

SPECIFICERING AV DRIFTBUDGET FÖRDELAD PER VERKSAMHET (tkr)

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Netto per verksamhetsområde					
Politisk verksamhet	199	258	262	271	278
Bygg/Fysisk planering/MBK	1 843	1 881	2 016	2 084	2 139
Trafik	-3	7	0	0	0
Summa*	2 039	2 146	2 278	2 355	2 417

* Plan- och byggenheten, som ingår i kommunstyrelsen, finns till nämndens förfogande och redovisas både i kommunstyrelsens och byggnadsnämnden under rubriken "Specifisering av driftbudget fördelad per verksamhet".

Verksamhetsplan 2016

Nedan redovisas verksamheten utifrån styrkortets olika perspektiv enligt riktlinjerna för kommunens balanserade styrkort.

Medborgare

Nämnden vill ha nöjda medborgare. Detta uppnås genom korrekt bemötande, snabb och korrekt ärendehandläggning samt god bemanning och tillgänglighet.

Medarbetare

Se kommunstyrelsen.

Samhällsutveckling

Byggnadsnämnden ska ta initiativ till åtgärder som kan generera en positiv befolkningsutveckling i kommunen och genom att planera bra områden att röra sig i även främja hälsan för invånarna i kommunen.

Ekonomi

Som ett led i arbetet med att uppnå en god ekonomisk hushållning ska verksamheten effektiviseras så långt det går inom givna ramar.

Byggnadsnämndens styrkort 2016

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2016	Tidpunkt för mätning
Medborgare Nöjda medborgare	Kommunens medborgare ska känna sig delaktiga i och ha inflytande över beslutsprocesser och utvecklingsarbete. Medborgarna ska känna sig nöjda med nämndens service och handläggning.	Snabb och korrekt ärendehantering. Hög tillgänglighet till information via hemsida och personalkontakt. Kompetent personal	De personer som fått beslut om slutbesked ska via en enkel enkät tillfrågas om kommunens service och handläggning. 95 % av samtliga bygglovsbeslut ska handläggas inom den tid som gäller enligt lagstiftning (PBL). Beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade inom den handläggningstid som angivits i servicedeklarationen för kommunen.	Varje år Löpande under året Löpande under året
Medarbetare Attraktiv arbetsplats	Se kommunstyrelsens styrkort.			
Samhällsutveckling Långsiktigt hållbar utveckling Positiv befolkningsutveckling	Skapa attraktiva områden för boendemiljö och verksamheter (detaljplaner). 10 % av listan för aktuella detaljplaner klar.	Detaljplaner	Andel av aktuell lista med detaljplaner som är klara.	Budget-uppföljning
Ekonomi God ekonomisk hushållning	Uthållig organisation som kostnadseffektivt följer budget.	Effektivisera med rutiner och bra IT-stöd.	Fastställd budget 2016	Budget-uppföljning Delårsrapport Årsredovisning

HGSV

VERKSAMHETSMÅTT

Nämndens verksamhet baseras på inkommande ärenden samt på löpande prövning, tillsyn och kontroll som nämnden är skyldig att utföra enligt lag. Nämnden kan inte påverka hur många och vilka ansökningar som inkommer.

VERKSAMHETSMÅTT	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016
Antal beviljade bygglov och rivningslov	83	110	110

UTBLICK 2017-2018

En utveckling mot ökad samverkan med kommunerna Hjo och Tibro inom nämndens verksamhetsområden.

Medborgare

Nämnden vill ha nöjda medborgare. Detta uppnås genom korrekt bemötande, snabb och korrekt ärendehandläggning samt god bemanning och tillgänglighet. Man tittar även på att köpa in en modul så sökanden kan skicka in bygglovsansökan digitalt direkt in i ärendehanteringssystemet.

Medarbetare

Se kommunstyrelsen.

Samhällsutveckling

Byggnadsnämnden ska ta initiativ till åtgärder som kan generera en positiv befolkningsutveckling i kommunen och genom att planera bra områden att röra sig i även främja hälsan för invånarna i kommunen.

Ekonomi

Som ett led i arbetet med att uppnå en god ekonomisk hushållning ska verksamheten effektiviseras så långt det går inom givna ramar.

Barn-och utbildningsnämnden

Ordförande: Staffan Myrsell
Barn- och utbildningschef: Kajsa Eriksson Larsson

Antal årsarbetare: 136

UPPDRAG

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ansvarar för styrning och uppföljning av kommunens barn- och utbildningsverksamhet. Verksamheten skall bedrivas i enlighet med lagar, nationella styrdokument samt mål och reglementen som fastställts av kommunfullmäktige. Nämndens arbete skall dessutom ske i enlighet med riktlinjerna i kommunallagen om god ekonomisk hushållning.

Förutom ansvaret för förskola, fritidshem och utbildningsverksamhet ansvarar nämnden för öppna förskolan vid familjecentralen Björken. Nämnden ansvarar även för kommunens uppföljning av ungdomar som är mellan 16-20 år och som inte omfattas av gymnasieskolan eller är i annan sysselsättning.

DRIFTBUDGET (tkr)

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Budget* 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	26 935	26 038	28 059		
Kostnader	158 265	158 735	162 962		
varav personalkostnader	67 635	66 797	69 393		
Verksamhetens nettokostnad	131 330	132 697	134 903	139 436	143 097
Kommunbidrag	126 623	132 697	134 903	139 436	143 097
Resultat	-4 707	0	0	0	0

* Förvaltningsinterna kostnader och intäkter ingår år 2016 med 17 903 tkr och avser förskolans resursfördelningssystem.

Jämförelsetal

Verksamhetens nettokostnad per invånare (kr)	19 353	19 732	19 986	20 547	21 019
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	43,0%	41,4%	40,9%	40,9%	40,9%

SPECIFICERING AV DRIFTBUDGET FÖRDELAD PER VERKSAMHET (tkr)

	Bokslut 2014	Budget 2015 i BoV-plan	Budget 2015 Justerad	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Nämnd- och styrelse	235	321	315	320	330	338
Rastverksamhet, Carl Johan	413	423	423	434	449	460
Öppen förskola	216	226	226	731	756	776
Förskoleverksamhet	24 148	27 347	27 312	24 940	25 778	26 456
Fritidshem	6 127	6 714	6 714	7 152	7 392	7 586
Förskoleklass	2 762	2 930	2 930	2 963	3 063	3 143
Grundskola	45 522	45 616	45 616	45 977	47 522	48 772
Grundskola IK	-206	452	452	1 051	1 086	1 114
Obligatorisk särskola	3 840	3 664	3 664	3 247	3 356	3 444
Gymnasieskola	25 008	24 269	24 269	24 605	25 432	26 101
Gymnasieskola, IM	113	407	407	444	459	471
Gymnaisesärskola	1 740	1 421	1 421	1 634	1 689	1 733
Barn i behov av stöd	12 587	9 657	9 657	11 034	11 405	11 705
Komvux	313	1 106	1 106	1 740	1 798	1 845
Barn- och utbildningskontor	4 039	2 990	2 990	3 437	3 552	3 645
Skolledning FSK och DBV	1 010	1 019	1 019	1 126	1 164	1 194
Skolledning Fritids, åk 1-6	1 208	1 262	1 262	1 265	1 307	1 341
Skolledning 7-9, gymn o vux	1 401	1 712	1 712	1 534	1 586	1 628
IKT-samordning	289	440	440	493	510	523
Verksamhetsvaktmästare	429	560	560	572	591	606
Kompetensutveckling	136	161	202	204	211	216
Totalsumma	131 330	132 697	132 697	134 903	139 436	143 097

Verksamhetsplan 2015

Medborgare

Krav på minskade kostnader inom förskolan leder till större barngrupper och färre enheter inför 2016. Antalet elever fortsätter att öka både inom grundskolan och gymnasieskolan till följd av inflyttning. Stora behov finns framför allt gällande utökad undervisning i de internationella grupperna. Dessutom har Strandskolan behov av fler lokaler, en fråga som måste beslutas och verkställas under läsåret 15/16. Även verksamheterna inom vuxenutbildningen behöver utökas till följd av ett ökat antal nysvenskar.

Från och med höstterminen 2015 har alla elever i årskurserna sju till nio en elevdator.

Behovet av extra resurser för särskilt stöd fortsätter att vara högt, framför allt inom grundskolans senare år. Under 2015 arbetar förvaltningen med kartläggning av behoven för att se om det finns möjlighet att samordna resurserna på ett mer effektivt sätt i framtiden.

Skolinspektionen genomförde under 2014 sin regelbundna tillsyn i Karlsborgs kommun. Kommunen fick då framför allt kritik och anmärkning för att det under flera år saknats ett systematiskt kvalitetsarbete på kommunnivå där uppföljning av skolenheternas och elevernas kunskapsresultat är en viktig del. Därmed saknas det en grundläggande del då kommunen ska fördela resurser, prioritera utvecklingsområden och göra relevanta satsningar på kompetensutveckling för personalen, menar skolinspektionen i sitt föreläggande om åtgärder. Under läsåret 15/16 implementeras Barn- och utbildningsnämndens kvalitetsarbete som arbetats fram under våren 2015.

Resultatmål medborgare

Utgångspunkten för allt arbete inom BUNs verksamhetsområden är de nationella styrdokument, där barnet och eleven är i centrum. BUN strävar efter att uppfylla de nationella målen där alla elever skall ha uppnått minst godkänt i alla ämnen.

BUN arbetar även med måluppfyllelse enligt styrkort. Enligt BUNs styrkort skall alla som ansöker om plats i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem erbjudas plats inom tre månader. Vidare skall all kost som serveras hålla god kvalitet och följa kommunens "kostprogram".

Medarbetare

Från och med halvårsskiftet 2015 tillåts inga anställda utan lärarlegitimation att sätta betyg.

Ökade krav på fysisk arbetsmiljö och moderna undervisningslokaler beaktas i de stora nybyggnations- och ombyggnationsarbeten som påbörjas under 2014 avseende förskolan och grundskolan. Arbetet kommer att fortsätta även under 2016.

Inför 2016 finns ett orosmoment gällande arbetsmiljön inom förskolan då barngrupperna blir större. Det tidigare arbetet med att förbättra arbetsmiljön genom inrättandet av en kommungemensam vikarieförmedling och tydligare riktlinjer gällande öppettider kommer dock att fortsätta.

Resultatmål medarbetare

Enligt BUNs styrkort skall medarbetarna erbjudas en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö och ges möjlighet till personlig utveckling. Dessutom skall 100 % av BUNs anställda ha rätt behörighet i förhållande till respektive uppdrag.

Samhällsutveckling

Enligt BUNs styrkort ska barn- och ungdomar i Karlsborg ha kunskap om näringsliv, entreprenörskap och företagande i tidig ålder för att kunna ta sikte på högre studier och framtida yrkesroller. Ett samverkansavtal har sedan tidigare tecknats mellan skola och näringsliv i Karlsborg. År 2014 uppnåddes dock inte målet på grund av tidsbrist men arbetet fortsätter även under 2015 och 2016.

För att kunna bidra till en positiv samhällsutveckling i Karlsborgs kommun skall nämnden i samverkan med övriga berörda förvaltningar satsa på förbättrade lokaler och utemiljöer för förskolorna och skolorna i Mölltorp och Karlsborg. Detta ingår som en del av det arbete som pågår för att attrahera barnfamiljer att bo i kommunen, vilket är i enlighet med kommunens vision 2020.

Antalet flyktingar har under de senaste åren ökat, vilket bidrar till ett ökat elevunderlag och således en bättre fyllnadsgrad i kommunens skolklasser. Det innebär emellertid också att resurserna för de internationella klasserna och den administrativa stöttningen behöver utökas.

Resultatmål samhällsutveckling

Enligt BUNs styrkort skall barn- och ungdomar i Karlsborg ha kunskap om näringsliv, entreprenörskap och företagande i tidig ålder för att kunna ta sikte på högre studier och framtida yrkesroller.

Ekonomi

Kommunbidraget höjdes med 1,7 miljoner kronor inför 2016. Detta täckte kostnaderna för löneökningar. Ökade kostnader till följd av fler elever och behov av särskilt stöd innebar emellertid besparingar motsvarande drygt två miljoner kronor. Kommunfullmäktige har sedan tidigare beslutat att Barn- och utbildningsnämnden ska minska kostnader inom förskolan och därför höjs antalet barn till tjugo barn per avdelning i genomsnitt. Trots detta saknas det fortfarande ekonomiska resurser för förstärkning till internationella klasser och elever med särskilda behov. Dessutom behövs det utökningar gällande IKT-satsningar, kvalitetsarbete och administration för att klara av att uppfylla gällande krav.

Resultatmål ekonomi

Enligt BUNs styrkort skall BUN ha en budget i balans. För att skapa bättre förutsättningar för detta i framtiden beslutade BUN 2014 att förskolan, barn i behov av stöd och gymnasieverksamheten ska genomlysas.

AGS r. SL

Barn-och utbildningsnämndens styrkort 2016

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt Mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2016	Tidpunkt för mätning
Medborgare/ kund Nöjda medborgare	Alla som ansöker om barnomsorgsplats skall erbjudas plats inom 3 månader.	Planera och dimensionera utifrån antal barn och behovet av barnomsorg.	100 % enligt servicedeklarationen.	I samband med delårsrapport och årsredovisning.
	Alla måltider som serveras i kommunens förskolor, fritidshem och skolor skall hålla god kvalitet och följa kommunens "kostprogram".	Kostchefen träffar elever i grundskola och personal i förskola i planerade Matråd för att utvärdera och förbättra kosten.	Kostchefen skall rapportera till nämnden om "kostprogrammet" följs.	Slutredovisning i samband med årsredovisning.
			80 % av eleverna skall vara nöjda i skolenkäten.	Slutredovisning i samband med årsredovisning.
Medarbetare Attraktiv arbetsplats	Medarbetarna skall erbjudas en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö och ges möjlighet till personlig utveckling.	Regelbundna skyddsronder och arbetsmiljöenkäter.	100 % av de prioriterade anmärkningarna är åtgärdade.	Årligen i samband med årsredovisningen.
			Minst 90 % av medarbetarna skall tillfrågas i en enkät där minst 80% skall vara nöjda.	Årligen i samband med årsredovisningen.
	100% av BUNs anställda skall ha rätt behörighet i förhållande till respektive uppdrag.	Upprätta individuella utvecklingsplaner för medarbetare. All nyanställd personal skall ha, för de tjänster som så kräver, en lärarlegitimation.	90 % av medarbetarna skall ha en individuell utvecklingsplan.	Årligen i samband med årsredovisningen.
			Andelen personal med rätt behörighet, för de tjänster som så kräver, skall öka från föregående år.	I samband med att skolverket presenterar sin kommunstatistik.
Samhälls- utveckling Långsiktigt hållbar utveckling. Positiv befolknings- utveckling	Barn- och ungdomar skall ha kunskap om näringsliv, entreprenörskap och företagande i tidig ålder.	I skolornas arbetsplaner anges aktiviteter i samverkan med lokalt näringsliv.	Antal genomförda aktiviteter per årskurs skall öka från föregående år.	Årligen i skolornas kvalitetsredovisningar.
			Svenskt näringslivs ranking för "relationen mellan skola och näringsliv" skall förbättras från föregående år.	Årligen i skolornas kvalitetsredovisningar.
Ekonomi God ekonomisk hushållning	Budget i balans	Effektivisera genom att samordna personal mellan BUNs enheter.	Fastställd budget 16	Enligt plan för budgetuppföljning och delårsrapport.

A GSV PL

VERKSAMHETSMÅTT**FÖRSKOLA, SKOLBARNOMSORG OCH FÖRSKOLEKLASS**

Antal barn	Bokslut 14	Budget 15	Budget 16
Förskola	228,5	237,5	265,0
Dagbarnvårdare	24,0	30,0	0,0
Fritidshem	279,5	285,0	295,0
Förskoleklass	60,5	62,0	60,5

Kommentar: Inklusive Forsviks friskola. Exklusive öppen förskola.

Kostnad per barn, kr	Bokslut 14	Budget 15	Budget 16
Förskola	95 053	104 038	94 113
Dagbarnvårdare	101 043	87 933	0
Fritidshem	21 920	23 558	24 244
Förskoleklass	45 658	47 258	48 975

Kommentar: Budgeterad nettokostnad exkl. skolledningskostnad. Inklusive Forsviks friskola.

GRUNDSKOLA OCH OBLIGATORISK SÄRSKOLA

Antal barn	Bokslut 14	Budget 15	Budget 16
År 1-6	397,0	384,0	420,0
År 7-9	188,5	177,0	197,0
Totalt	585,5	561,0	617,0

Kostnad per elev, kr	Bokslut 14	Budget 15	Budget 16
	83 956	88 649	81 483

Kommentar: Inkl. skolskjutsar, friskola, skolhälsovård, SYO-konsulent, vaktmästeri och särskola men exkl. skolledningskostnad.

Kostnad för vaktmästare ingår ej på grund av att de arbetar för flera verksamheter.

BARN I BEHOV AV STÖD

	Bokslut 14	Budget 15	Budget 16
Kostnad för barn i behov av stöd, kr	12 586 708	9 657 000	11 034 000

GYMNASIESKOLA OCH GYMNASIESÄRSKOLA

Antal barn	Bokslut 14	Budget 15	Budget 16
Individuella prog.	4,5	12,0	10,0
Köpta utb.platser	218,0	202,0	199,5
Totalt	222,5	214,0	209,5

Kostnad per elev, kr	Bokslut 14	Budget 15	Budget 16
	120 722	121 949	127 365

Kommentar: Inkl. Gymnasiesärskola, inackorderingstillägg och skolskjutskostnad.

AGS ✓

UTBLICK 2016-2017

Medborgare

Trenden med fler antal barn i årskullarna fortsätter och kommer att påverka förskolan och skolan under 2016 och åren framåt. Orsaken är fler födda barn samt en ökning av inflyttade barnfamiljer från andra kommuner tillsammans med en ökad inflyttning av utlandsfödda. Vuxenutbildningen påverkas också av inflyttningen och kommer att behöva utökas.

Hur utvecklingen kommer att se ut i framtiden är oklar. Okunskapen om storleken på barnkullarna bidrar till en osäkerhet angående planeringen av BUNs olika verksamheter.

Införandet av elevdatorer i årskurs sju till nio ger eleverna goda förutsättningar att arbeta med digitala verktyg. Arbets sättet kräver dock en fortsatt satsning även på lärarnas kompetens för att möjliggöra goda resultat. Dessutom finns stora behov av uppgradering av digitala verktyg inom övriga verksamheter.

Medarbetare

Arbetsmiljön, den fysiska (lokalerna) och den psykosociala, behöver förbättras på olika sätt för personalen i alla verksamheter. Fluktuerande storlek på årskullar påverkar verksamheten i framtiden, vilket kan innebära krav på omorganisation och ändrade arbetsförhållanden, exempelvis undervisning på flera skolor. Den administrativa belastningen ökar inom verksamheten samtidigt som stödresurserna har minskats.

Rekrytering av behörig personal kommer att behövas när fler går i pension. Om BUN inte är en tillräckligt attraktiv arbetsgivare kan det uppstå svårigheter att erhålla rätt behörighet till alla tjänster. Konkurrensen mellan skolhuvudmän om behörig personal, främst förskollärare och ämnesbehöriga grundskollärare, ökar till följd av pensionsavgångar i landet och erbjudanden om förbättrade lönevillkor.

Samhällsutveckling

Behovet av nya och utökade lokaler för elever på Strandskolan måste beaktas det kommande läsåret då elevkullarna förväntas öka. Det är också nödvändigt att beslut om grundskolans framtida lokaler och lokalisering fattas.

Samverkan mellan skola och arbetsliv kommer fortsätta att utvecklas så att barn och ungdomar får goda kunskaper om näringsliv, entreprenörskap och företagande inför deras framtida studie- och yrkesval.

Ekonomi

Det finns inom BUNs verksamhetsområden stora behov gällande IT, bland annat bör stora delar av datorparken uppgraderas och bytas ut, vilket genererar stora kostnader kommande år.

I och med den nya skollagen från 2011 ställs större och hårdare krav på bland annat särskilt stöd, vilket innebär att de resurser som idag finns inte räcker till.

Det finns flera osäkerhetsfaktorer gällande BUNs ekonomi kommande år. Bland annat beror ovissheten på antalet barn och elever, framför allt inom förskolan och gymnasieskolan. Även inom grundskolan råder emellertid osäkerhet då storleken på årskullarna fluktuerar mycket,

AGS v SR

Budget och verksamhetsplan 2016

vilket bidrar till svårigheter att planera verksamheten kommande år. Till detta bör tilläggas osäkerheten inför framtida hyreskostnader, som kommer att uppstå till följd av planerade ny- och ombyggnationer.

ACGSU SR

Socialnämnden

Ordförande: Leif Andersson (S)
Socialchef: Sandra Peters

Antal årsarbetare: 224

UPPDRAG

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd. Nämnden svarar även för kommunens insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt utövar ledning av den kommunala hälso- och sjukvården (HSL). Nämnden ansvarar för att verksamheten följer patientsäkerhetslagen samt att erforderliga kvalitetsledningssystem fungerar. Socialnämnden ansvarar för tillstånds- och tillsynsfrågor enligt alkohollagstiftningen, tillsyn enligt tobakslagen samt tillsyn av försäljningen av receptfria läkemedel. Dessa uppdrag utförs av Skara kommun i kommunsamarbetet Kommungemensam Alkoholhandläggning Skaraborg (KAS).

Socialnämnden skall se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i reglementet för socialnämnden. Socialnämnden har också att besluta om egna mål för verksamheten samt att bedriva ett fortlöpande kvalitetsarbete med kommunmedborgaren i centrum. Socialnämnden och dess verksamheter skall arbeta i en god dialog med kommunmedborgarna, intresseorganisationer samt med andra interna och externa samarbetspartners.

DRIFTSBUDGET (tkr)

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	68 088	67 093	70 210	72 569	74 478
Kostnader	185 633	189 703	194 070	200 591	205 862
varav personalkostnader	115 538	117 989	122 021	126 121	129 438
Verksamhetens nettokostnad	117 545	122 610	123 860	128 022	131 384
Kommunbidrag	113 979	122 610	123 860	128 022	131 384
Resultat	-3 566	0	0	0	0
Jämförelsetal					
Verksamhetens netto per invånare (kr)	17 321	18 057	18 350	18 866	19 298
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	38	38	38	38	38

* Förvaltningsinterna kostnader och intäkter ingår med 18 517 tkr år 2016 och avser hemvårdens resursfördelningssystem.

Handwritten signature: A GSV SR

SPECIFICERING AV DRIFTSBUDGET FÖRDELAD PER VERKSAMHET (tkr)

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Netto per verksamhetsområde					
Nämnd och styrelse	286	362	361	373	383
Gemensam personalresurs socialförvaltn	3 655	4 755	4 596	4 750	4 875
Bemanningssteam/pool	1 215	576	1 031	1 066	1 094
Medborgarkontor	684	530	541	559	574
Gemensam personalresurs ÄO	4 790	5 551	5 628	5 817	5 970
Sjuksköterskeorganisation	7 829	7 845	8 727	9 020	9 256
Korttidsboende	9 148	7 901	8 006	8 275	8 493
Kommunrehab	3 131	3 372	3 400	3 514	3 607
Dagverksamhet	1 637	1 674	1 707	1 764	1 811
Öppen verksamhet	850	1 486	1 369	1 415	1 452
Hemvård	19 633	20 742	21 226	21 939	22 515
Särskilt boende	31 550	32 065	32 104	33 183	34 055
Gemensam personalresurs LSS/IFO	6 047	4 302	6 222	6 431	6 600
Integrationsverksamhet	0	0	0	0	0
Individ- och familjeomsorg	9 866	10 348	10 374	10 724	11 004
Ekonomiskt bistånd	2 589	3 347	3 335	3 447	3 538
Insatser enligt LASS	4 261	4 532	4 249	4 392	4 507
Insatser enligt LSS	9 634	12 318	10 058	10 396	10 668
Verksamhetsresor	720	904	926	957	982
Arbetsmarknadsåtgärder	20	0	0	0	0
Summa	117 545	122 610	123 860	128 022	131 384

Verksamhetsplan 2016

Socialförvaltningen jobbar inom många olika verksamhetsfält och omfattningen ökar från år till år. Fler uppdrag tillkommer eller ökar i omfattning då lagstiftningen ändras.

Socialförvaltningen bör sträva efter att alltid arbeta med ett aktiverande förhållningssätt, d.v.s. stärka människors förmåga och uppmuntra till egen problemlösning. Insatserna ska vara stödjande, inte hjälpande. Karlsborgs kommun jobbar, enligt FN:s barnkonvention, alltid med barnen i centrum.

De senaste åren har socialförvaltningen sett en ökning av antal ärende inom verksamheten för individ- och familjeomsorgen. Externa placeringar på hem för vård och boende (HVB) är ofta en kostsam lösning och inte alltid den bästa för medborgaren heller. Ett mer förebyggande förhållningssätt kommer på lång sikt att ge bättre resultat, både ekonomiskt men framförallt för medborgaren. Därför planerar socialförvaltningen att, tillsammans med barn och utbildningsnämnden, utöka resurserna för kurator i skolan samtidigt som resurser för barnärende ökas på individ- och familjeomsorgen. Dessa resurser, tillsammans med öppenvårdsgruppen och familjecentralen, kan utgöra en bas för det långsiktiga och förebyggande arbetet med barn och familjer.

Socialstyrelsens riktlinjer för bemanning på särskilt boende är fortfarande ej beslutade, men socialförvaltningen kommer under 2015 och 2016 införa en ny handläggnings- och arbetsmodell (IBIC = Individens Behov I Centrum) för att möta lagkraven på en

individanpassad vård. Verksamhetssystemet uppgraderas för att möta behoven. För att effektivisera handläggningen arbetar förvaltningen för att kunna genomföra t.ex. vårdplaneringar på distans via webben. Detta minskar även kostnader för transporter och belastningen på miljön.

Socialförvaltningen strävar efter att alltid jobba förebyggande, oavsett inom vilken verksamhetsgren. Familjecentralen, träffpunkter, dagverksamheter och hemrehabilitering är exempel på denna inriktning.

Verksamheter där socialförvaltningen använder privata utförare är bl.a. inom personlig assistans, korttidsvistelse för barn enligt LSS, HVB-placeringar inom IFO, äldreomsorgen och ensamkommande flyktingbarn.

Medborgare

Medborgarna ska ha rätt till delaktighet, inflytande och ett gott bemötande som präglas av värdighet och respekt. Socialförvaltningen ska vara tillgänglig för medborgarna och den etiska värdegrunden ska genomsyra allt arbete i kontakt med medborgarna.

Ökad delaktighet och inflytande ska ske på ett tidigt stadium i kontakten med socialförvaltningen. Redan vid handläggningen av ärende ska varje individ få möjlighet att påverka de insatser som ska beviljas. Alla socialförvaltningens brukare ska erbjudas en individuell genomförandeplan eller en hälso- och sjukvårdsplan, vilket ökar känslan av delaktighet, medbestämmande och inflytande över den egna livssituationen. Målet är att alla brukare inom socialtjänsten ska erbjudas en genomförandeplan och/eller hälso- och sjukvårdsplan.

För att ytterligare öka den upplevda kvaliteten i verksamheten arbetar förvaltningen med att förankra den av socialnämnden antagna värdegrunden. I detta är bemötande en viktig del. Förvaltningen strävar efter att alltid bemöta brukare, anhöriga, kollegor och övriga kommunmedborgare med respekt och värdighet. De beslutade värdighetsgarantierna ska vara välkända av alla medarbetare inom förvaltningen samt följas i största möjliga mån. Vid de tillfällen då brukarna inte upplever att socialförvaltningen kan leva upp till de satta garantierna, ska brukaren få information om hur synpunkter kan lämnas.

Medarbetare

Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsplats. Därför vill socialförvaltningen erbjuda medarbetaren en god arbetsmiljö och ändamålsenliga arbetsförhållanden. Medarbetarna ska ha rätt kompetens och behörighet för det jobb de är anställda för. Vid medarbetarsamtal ska chef och medarbetare inventera kompetensen och upprätta en individuell kompetensplan för att säkerställa den personliga utvecklingen. Genom att kartlägga den kompetens som finns i förvaltningen kan den tillvaratas på ett bättre sätt och användas för internutbildningar.

Under vintern 2014 genomfördes en medarbetarenkät och resultatet av den har analyserats och diskuterats. Handlingsplaner ska jobbas fram under hösten 2015 och implementeringen av dessa kommer pågå även under 2016. Resultatet av arbetet mäts i en ny medarbetarenkät under hösten 2016.

AGSV SR

Samhällsutveckling

Långsiktig samhällsutveckling ska ske på ett hållbart sätt och miljön ska alltid vara i åtanke. Socialförvaltningens verksamhet innebär ofta att personalen behöver transportera sig till kunder i hemvården, barn i familjehem eller HVB eller till externa möten och vårdplaneringar. Genom att införa metoder för att kunna genomföra vissa av dessa kontakter på distans, minskar belastningen på miljön. Andra digitala lösningar, t.ex. trygghetslarm, nationella patientöversikten (NPÖ), digitala signeringslistor och nattillsyn via webbkamera, kan effektivisera verksamheten samtidigt som det ökar tryggheten och kvaliteten för brukarna.

Verksamheten för ensamkommande flyktingbarn fortsätter att växa. Under 2015 öppnades ett nytt boende för ensamkommande med 8 platser, samtidigt som samarbetet med Hjo kommun sades upp. I samband med detta ökades antalet avtalade platser med Migrationsverket för både asyl och PUT. Avtalet med att ta emot nyanlända är oförändrat, dvs. 10 personer ska tas emot. Under 2015 skapades en integrationsavdelning på socialförvaltningen där bl.a. socialsekreterare och integrationssamordnaren arbetar med kommunens ensamkommande flyktingbarn och nyanlända. Integrationssamordnaren har en kommunövergripande funktion och fungerar som de nyanländas första kontakt med kommunen. Fortsatt utveckling av avdelningens arbete kommer ske under 2016. Genom att erbjuda personer från andra länder en bra start i deras nya hemland, är chansen att de vill stanna i Karlsborg stor och på så vis ökar kommunens befolkning.

En parameter av folkhälsa är att minska känslan av utanförskap och få invånarna att känna att de har en plats i samhället och en meningsfull tillvaro. Ökad livskvalitet och en känsla av självständighet bidrar till en friskare och mer välmående befolkning. Karlsborg har en relativt sett låg arbetslöshet bland unga vuxna, men det finns ändå behov av sysselsättning för yngre personer. För de unga vuxna med funktionshinder är behovet av hjälp till sysselsättning ännu större. Personer med psykisk funktionsnedsättning som behöver en meningsfull sysselsättning ska kunna erbjudas detta.

Behov av boende enligt LSS ökar och de nuvarande lägenheterna är uthyrda. Karlsborgsbostäder planerar en nybyggnation vid Strömmen och socialförvaltningen har varit delaktiga i planeringen av några av dessa lägenheter för att de ska kunna användas till gruppbostad enligt LSS.

Ekonomi

För att socialförvaltningen ska bidra till god ekonomisk hushållning av skattemedel ska förvaltningens resurser användas på ett ändamålsenligt sätt. Helhetssyn ska råda för hela socialtjänstens verksamhetsområde. För att ha en budget i balans krävs ständiga förbättringar och en flexibel organisation.

Arbetet med att införa ett kvalitetsledningssystem enligt SOSFS 2011:9 pågår och kommer pågå även under 2016. Arbetet innebär bl.a. att processkartor, planer för egenkontroll samt rutiner kring avvikelshantering och systematiskt kvalitetsarbete ska tas fram och organiseras till ett IT-system.

Det ekonomiska utfallet påverkas till stor del av det behov som uppstår i verksamheten. Dessa behov har kommunen enligt lag en skyldighet att uppfylla och socialförvaltningen ser till att behoven tillgodoses på bästa och effektivaste sätt. De senaste åren har placeringar av barn ökat, men även externa placeringar inom äldreomsorgen ökar.

Styrkort för socialnämnden i Karlsborgs kommun år 2016

Perspektiv och önskat läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2016	Tidpunkt för mätning
Medborgare <i>Nöjda medborgare</i>	A. Socialförvaltningen ska öka brukarnas delaktighet och inflytande vid ärendehandläggning och vid upprättandet av genomförande- och omvårdnadsplaner. B. Bemötande inom förvaltningen ska präglas av värdighet och respekt.	A. Syfte och vikt av bra genomförande- och hälso- och sjukvårdsplaner diskuteras regelbundet, t.ex. på APT. B. Värdegrunden ska förankras och värdighetsgarantierna ska göras kända bland medborgare och medarbetare.	A. Alla brukare ska ha minst en aktuell genomförande- eller hälso- och sjukvårdsplan. Antalet planer mäts halvårsvis. Minst 75 % nöjdhet på delaktighet och inflytande i brukarundersökning. B. Minst 90 % nöjdhet på bemötande i brukarundersökning.	A. Juni och december mäts andelen med aktuell genomförande plan. Brukarundersökning en gång per år. B. Brukarundersökning en gång per år.
Medarbetare <i>Attraktiv arbetsplats</i>	A. Socialförvaltningen ska erbjuda ändamålsenliga arbetsförhållanden samt främja och kartlägga behovet av medarbetarnas personliga utveckling. B. Socialförvaltningen vill förbättra arbetsituationen för medarbetarna.	A. Alla medarbetare ska erbjudas en individuell utvecklingsplan. B. Alla medarbetare ska få möjlighet att få uttrycka sin åsikt om sin arbetssituation i en medarbetarenkät.	100 % av tillsvidareanställd personalen ska ha en individuell utvecklingsplan i slutet av året. B. Resultatet av medarbetarenkäten analyseras och mynnar ut i handlingsplan för att förbättra arbetsituationen. C. Redovisa hur samverkansavtalet med arbetstagarorganisationerna efterlevs.	A. December B. December C. December
Samhällsutveckling <i>Långsiktigt hållbar utveckling.</i> <i>Positiv befolkningsutveckling.</i>	A. Socialförvaltningen ska utvecklas miljövänligt för en ekologiskt hållbar verksamhet. B. För att bidra till ökad befolkning ska socialförvaltningen utveckla verksamheten för ensamkommande flyktingbarn. C. Folkhälsan ökar om känslan av utanförskap minskar, därför ska socialförvaltningen öka aktivitets- och sysselsättningsnivån hos unga vuxna.	A. Minska utsläpp från resandet i tjänstefordon inom kommunen. B. Skapa rutiner och ha beredskap för mottagande av nyanlända, ensamkommande flyktingbarn och deras anhöriga. C. Utveckla sysselsättning enligt SoL och LSS och kunna erbjuda varierat utbud av sysselsättning för målgruppen.	A. Utveckla möjligheten till distansmöten. Finns möjligheten, ja/nej? B. De familjer som önskar bo i Karlsborg ska tas väl omhand och ges möjlighet att skapa sitt nya liv här. Har kvoten enligt överenskommelsen fyllts. Ja/nej? C. Verksamheten i Luxorhuset är igång, ja/nej?	A. December B. December C. December
Ekonomi <i>God ekonomisk hushållning</i>	A. Budget i balans. B. Helhetssyn inom organisationen för att främja att förvaltningens resurser används på ett ändamålsenligt sätt.	A. Anpassa verksamhetens nettokostnad till den tilldelade ramen. B. Fortsätta utveckla arbetet med processkartläggningar enligt ramen för kvalitetsledningssystem.	A. Positivt resultat. B. Minst tre processer ska vara infört i Stratsys.	A. Halv- och helårsbokslut. B. December

Budget och verksamhetsplan 2016

VERKSAMHETSMÅTT

	Budget 2016	Budget 2015	Utfall 2014		Budget 2016	Budget 2015	Utfall 2014
Individ- och familjeomsorg				Äldreomsorg			
Försörjningsstöd				Särskilt boende inkl korttid			
Nettokostnad, kr	3 335 000	3 347 000	2 589 013	Nettokostnad, kr	42 872 000	43 049 000	43 592 010
Antal personer	100	100	84	Antal platser	85	85	87
Kostnad/person, kr	33 350	33 470	30 822	Kostnad/plats, kr	504 376	506 458	501 058
Institutionsvård, vuxna				Hemvård			
Nettokostnad, kr	687 000	520 000	1 695 850	Nettokostnad, kr	23 939 000	23 395 000	21 891 786
Antal vård dygn	510	395	580	Vårdtagare/år	260	260	258
Kostnad/vård dygn, kr	1 347	1 316	2 924	Kostnad/vårdtagare, kr	92 073	89 981	84 851
Institutionsvård, barn o ungdom				Betalningsansvar			
Nettokostnad, kr	2 826 000	1 338 000	3 027 303				
Antal vård dygn	752	365	721	Antal vård dygn, kr	0	0	2
Kostnad/vård dygn, kr	3 758	3 666	4 199	Kostnad/vård dygn, kr	0	0	7656
Familjehemsvård				Avgiftstäckning i % av nettokostnaden			
Nettokostnad, kr	1 060 000	611 000	839 000	Hemvård, %	14,20%	14,19%	13,23%
Antal vård dygn	1 194	1 095	1 650	Särskilt boende, %	9,71 %	9,44 %	9,58 %
Kostnad/vård dygn, kr	888	558	508				
Ensamkommande flyktningbarn, Karlsborg				Befolkning	prognos		31/12-14
Nettokostnad, exkl. bidrag från MIV, kr	24 205 000	14 038 000	14 662 216	65 år och äldre	1982	1938	1942
Antal barn	37	24	28	- varav 65 - 79 år	1495	1462	1445
Nettokostn/barn, kr	654 189	584 917		- varav 80 och äldre	487	476	497
Verksamheten för funktionshindrade LASS				<i>Källa: VGR</i>			
Nettokostnad, kr	4 244 000	4 533 000	4 261 225				
Antal ärenden	14	14	13				
Kostnad/ärende, kr	303 143	323 785	327 787				

UTBLICK 2017-2018

Socialförvaltningens uppdrag de kommande åren är i grunden att fortsätta med nuvarande inriktning där samverkan, kostnadsmedvetenhet, delaktighet, engagemang samt en djup och bred kompetens i förvaltningen är centralt. Socialförvaltningen ser positivt på framtiden och hoppas att alla de förebyggande insatser som bedrivs ska ge resultat. Med målmedvetet arbete, en effektiv organisation, ett gott samarbete mellan nämnd och förvaltning samt med medborgaren i centrum kommer framtiden förhoppningsvis att se ljus ut för de allra flesta av Karlsborgs invånare.

Medborgare

Socialförvaltningen måste kunna anpassa verksamheten till de krav och riktlinjer som bl.a. Socialstyrelsen utfärdar.

Socialförvaltningen vill vidareutveckla förebyggande insatser på hemmaplan inom alla verksamheter. Med ny teknik och smarta lösningar kan kvaliteten höjas samtidigt som verksamheten effektiviseras.

Socialförvaltningen ser även ett ökat behov av insatser för personer inom socialpsykiatriens verksamhet. Detta gäller främst meningsfull sysselsättning, men även till viss del boende, ökat stöd i hemmet samt tillgång till en kontaktperson.

Medarbetare

Socialtjänsten måste ägna stor uppmärksamhet åt personalförsörjningen mot bakgrund av stora pensionsavgångar och en framtida ökande konkurrens om arbetskraften. Här krävs en tydligt kommunal profilerad lönepolitik och åtgärder för att bibehålla och gärna förstärka attraktionskraften i de kommunala jobben. Målsättningen är att nyanställd personal skall få en god introduktion under en längre period. Erfaren personal får möjlighet att dela med sig av sin gedigna erfarenhet under strukturerade former.

Samhällsutveckling

Karlsborg bör planera för en invånarstruktur med ett ökat antal äldre. Av synnerlig vikt blir att möta behovet av anpassade boendeformer för äldre, men även för funktionshindrade och ensamkommande flyktingbarn. Att kunna ta emot de ensamkommande flyktingbarnens familjer samt nyanlända på ett bra sätt, blir en stor utmaning. Här är samarbetet med Karlsborgs bostäder väldigt viktigt. Socialförvaltningen ser positivt på de byggprojekt som är planerade i kommunen. Planen att bygga seniorlägenheter i centrala Karlsborg gynnar hela kommunen och ger äldre ytterligare en boendeform att välja mellan.

Ekonomi

Socialförvaltningen måste arbeta mycket med effektivisering av verksamheten för att klara av att hålla budget i balans. Behoven inom verksamhetsområdet ökar, inte bara i Karlsborg, utan i övriga landet. Här ser vi att samverkan med närliggande kommuner och benchmarking är några lösningar för att hålla nere kostnaderna. Så långt det är möjligt vill förvaltningen genomföra effektiviseringar utan kvalitetsförsämringar för brukaren som följd. Digitala lösningar och ny teknik, kan vara ett steg i effektiviseringen. Fortsatt arbete med att genomföra processkartläggningar enligt Lean-metoden minskar den tid som inte kommer brukaren direkt till gagn.

